

МЕТА

Хто правду чинить –
іде до світла
Іван 3,21

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

1025-річчя Хрищення Русі

Блаженніший Святослав освятив Патріарший собор Воскресіння Христового

ЧИТАЙТЕ:

18 серпня, з нагоди 1025-річчя Хрищення України-Русі, відбулася історична подія в житті Української Греко-Католицької Церкви: Отець і Глава Церкви Блаженніший Святослав освятив у Києві головний храм греко-католиків – Патріарший собор Воскресіння Христового.

«Цей Собор є видимим знаком єдності й соборності нашої Церкви як в Україні, так і далеко поза її межами. Ми будували його всі разом – цеглинками-пожертвами, що надходили сюди з усього світу. Цей Собор збирає усіх синів і дочок Володимирового Хрищення, закликає їх до єдності, до відновлення у вірі, до джерела небесної поживи в духовній пустелі сучасного світу», – наголосив Блаженніший Святослав у проповіді до духовенства та вірних.

Перед тим, як освятити престол, архиєреї помили його водою з милом, червоним вином, рожевою водою. Виплаваючи тричі навхрест вино на престол, Глава Церкви промовив: «Окропи мене іссопом – і очищуся, обмий мене

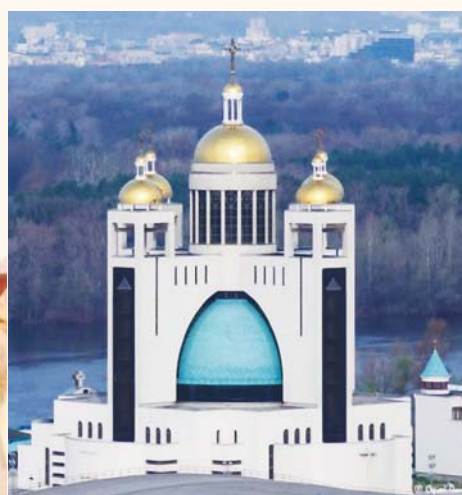

– і стану біліший від снігу». Потім трапезу помастили миром, після чого всередину престолу Блаженніший Святослав заклає мощі святих мучеників.

«У цю трапезу ми вклали мощі цілої спільноти святих: апостолів Петра і Павла; святого Андрія Первозванного, першого з покликаних і благовісника Божого Слова на київських горах; Папи Климента Римського та Мартина, які

загинули на українських (кримських) землях; святого священномученика Йосафата, що своєю кров'ю запечатав єдність Київської Церкви з Римським Апостольським престолом; блаженних священномучеників XX століття Миколая Чарнецького та Йосафата Коциловського», – сказав Отець і Глава Церкви.

Після освячення престолу свяченою

водою окропили стіни собору з внутрішньої сторони.

На прощу з нагоди освячення собору прибули вірні з усіх континентів світу, різних міст і сіл України. Загалом, за приблизними підрахунками, прибуло близько 20 тисяч прочан.

Вірні під час Богослужіння відновили хресні обіти.

У цьому році Україна відзначила 1025-ліття Хрищення Русі. Відрадно, що владою України прийняте рішення відзначити цей знаковий ювілей на державному рівні. Разом з тим, обов'язком кожного громадянина є відзначити цю подію у власних думках і серцях, а також спільно поміркувати над тим, як сучасне суспільство крокує вибраним 1025 літ тому шляхом.

Всі ми знаємо про наших славних предків – блаженну княгиню Ольгу і святого князя Володимира Великого. Вони змінили долю Київської Русі, спрямувавши її на воістину Божий, християнський шлях.

Княгиня Ольга, ставши християнкою, показала народові нове життя. За її панування християнство стає другою, поруч з поганською, державною релігією. А її внук – Великий князь Володимир – довершив почату княгинею справу, охристив свій народ, і Київська Русь стала повністю християнською державою.

Лідія КУПЧИК,
голова Львівської міської організації Всеукраїнської Ліги Українських Жінок

Хрищення Київської Русі мало епохальне значення для всього народу. Проголошення християнської віри державною релігією об'єднало всі руські племена в один народ. Воно мало-помалу викорінювало поганські звичаї або християнізувало їх.

Християнська віра облагородила подружжя, родинне життя та взаємини між батьками й дітьми. Христове вчення проповідує любов

величезну проблему... Щораз більше сучасне суспільство відходить від засад християнства, щораз більше негативних, диявольських явищ спостерігаємо в цьому світі.

Основна причина цих явищ криється у незнанні сучасниками Творця усього світу та його основоположних для добра законів. Атеїстична система совєтської держави позбавила кілька поколінь громадян України знань про

ПРО НАЙВАЖЛИВІШЕ

до ближнього, а тому поволі зникли у княжій Русі дикі й жорстокі поганські звичаї. Володимир звелів будувати християнські церкви на місцях, де стояли ідоли. Призначив допомогу бідним, будував притулки для знедолених, заїзні доми для подорожуючих і лічниці для хворих.

Християнство в Київській державі стало на сторожі справедливості. Передусім воно поборювало рабство, несумісне з наукою Христа. Духовенство закликало бояр покинути міжусобиці й розбрат та жити у згоді й любові. Коли вони прислухалися до повчань духовних наставників, то в державі панували мир і згода, нація процвітала; коли ж нехтували ними, то країна зазнавала багатьох лих.

Отакі процеси відбувалися 1025 літ тому в нашій країні! А задумаймося над сучасними суспільними й релігійними процесами. Тут бачимо

Господа Бога. Релігія заважала комуністичній ідеології, якій треба було позбутися засад моралі та совісті, щоб вершити свої беззаконня. Чи не тому носії тієї ідеології і зараз піднімають такий галас проти вивчення релігії в школах? Боятися, що їхні нащадки почнуть дотримуватися заповіді «не убий», «не свідчи ложно», «не привласнюй чужого»? Не буде тоді кому продовжувати їхні чорні справи?

Натомість обов'язком усіх, хто прагне справедливості й загального добра, є повернення до християнських засад, чого найбільше бракує людям у наш час. Народ, який понад тисячоліття вважається християнським, через незнання основ християнського вчення стрімко скочується до аморальності, злочинності, несправедливості й жорстокості...

У релігійному невігластві криється першопричина кризи моральності, яка породжує всі інші кризи. До того ж, зраджуються заповіді нашого Великого князя Володимира, котрий охристив Київську Русь і віддав український народ під опіку Всевишнього Творця. А чи може народ-відступник сподіватися на щасливе життя?

Тож найважливішими у підсумку відзначення знакового ювілею мають стати заходи з ліквідації релігійної неграмотності. Не достатньо пишними урочистостями, піснями й виставками відзначити доленосний ювілей – слід по-справжньому повернутися до християнства.

Для цього необхідно ввести вчення про Бога та Божі закони у всю систему освіти. Варто взяти за приклад вивчення релігії, яким воно було у довоєнній Галичині, коли у шкільних та гімназійних свідоцтвах предмет релігії стояв на першому місці.

(Далі – на стор. 9)

• ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ •
2013 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
96 / 7

Подорожуючи з митрополитом...

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МАЄ НОВОГО РЕКТОРА

Блаженніший Патріарх Святослав призначив о. д-ра Богдана Праха новим ректором Українського католицького університету (дотепер він був проректором УКУ із зовнішніх зв'язків). Декрет Первоієрарха УГКЦ про призначення був зачитаний 3 вересня по завершенні Архиєрейської Божественної Літургії з нагоди 50-ліття УКУ та відкриття інноваційного академічного корпусу.

Іншим Декретом Глава УГКЦ, на підставі статуту університету, іменував Преосвященного владика Бориса (Гудзяка), єпарха Паризької єпархії св. Володимира Великого, президентом Українського католицького університету зі всіма обов'язками та правами цього уряду.

Звертаючись до нового ректора, Глава УГКЦ запевнив о. д-ра Богдана Праха у своїх молитвах та підтримці. «Перед Вами – величезний пласт роботи. Будьте певні, що ми з Вами – і я, як канцлер, і владика Борис – як президент», – наголосив Блаженніший Святослав.

За матеріалами прес-служби УКУ

У ЛЬВІВСЬКІЙ ДУХОВНІЙ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА – ТАКОЖ НОВИЙ РЕКТОР

Відтепер ректором Львівської духовної семінарії Святого Духа буде доктор морального богослов'я, канд. філос. наук зі спеціальності «етика» о. Ігор Бойко.

«Згідно з канонами 338 Кодексу Канонів Східних Церков та пунктом 4.2. статуту Львівської духовної семінарії Святого Духа Української Греко-Католицької Церкви, іменуємо всесвітлішого отця Ігоря Бойка ректором», – йдеться у декреті, який підписав Високопреосвященний владика Ігор, архієпископ і митрополит Львівський.

Про це повідомив о. Роман Шафран, синкел у справах духовенства та священничих родин, під час офіційного представлення нового керівника вищого навчально-формаційного закладу Львівської архієпархії Української Греко-Католицької Церкви.

У ЛЬВОВІ ОСВЯТИЛИ НОВИЙ АКАДЕМІЧНИЙ КОРПУС УКУ

Початок нового навчального року студенти Українського католицького університету розпочали у новому корпусі, який постав на території університетського містечка (вул. Стрийська, 29). Для його освячення сюди прибув Блаженніший Патріарх Святослав. Святування розпочалися урочистою ходою єпископів, священнослужителів, студентів, працівників та гостей УКУ від храму Блаженних мучеників до університетського містечка. Тут відслужили Архиєрейську Божественну Літургію, яку очолив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Під час проповіді він зазначив: «УКУ – це великий дар Божий для нашої Церкви. Він є знаком того, що тут є жива спільнота віруючих людей, які шукають не людської сили і слави, а правди та науки».

Після Архиєрейської Літургії Блаженніший Святослав в оточенні єпископів та священників освятив новий академічний корпус та наріжний камінь під будівництво університетського храму Святої Софії.

Додамо, що у новому будинку навчатимуться студенти-історики, учасники програм «Інститут лідерства та управління», «Львівської бізнес-школи» та «Школи біоетики».

За матеріалами прес-служби УКУ

НА КНИЖКОВОМУ ФОРУМІ У ЛЬВОВІ ПРЕДСТАВЛЕНО ВИДАННЯ ПРО УГКЦ

На Львівському форумі видавців було представлено книгу «Українська Греко-Католицька Церква: Перші кроки. Ісповідництво. Відродження». Видання можна було придбати на стендах видавництва «Свічадо» та «Наш формат», а також УКУ.

Митрополит Ігор благословив учнів та педагогічний колектив Винниківської санаторної школи-інтернату на успішний початок навчального року

З нагоди нового навчального року Високопреосвященний владика Ігор, архієпископ і митрополит Львівський, здійснив візит до Винниківської санаторної школи-інтернату. На початку урочистості відбулася спільна молитва, після якої митрополит благословив учнів, батьків і вчителів школи-інтер-

нату свяченою водою та звернувся до усіх присутніх з вітальним словом. Архиєрей, зокрема, наголосив: «Церква ніколи не стоїть осторонь виховання дітей і добрих впливів на них, – навпаки, зацікавлена, щоби з дітей виростили добрі люди, гідні християни. Тому й молилися за них та старається від немовлят через тайну Хрищення тримати з ними зв'язок, щоб виховувати їх».

Крім іншого, владика побажав педагогічному колективу школи та учням «успішного навчального року, братніх відносин, розуміння, пошани, взаємної любові та доброго здоров'я».

Варто зауважити, що в цьому навчальному закладі є каплиця св. Миколая Чудотворця, де кожного вівторка капелани місії «Центру опіки сиріт» Львівської архієпархії служать богослуження та провадять духовні бесіди з учнями.

Високопреосвященний владика Ігор звершив чин освячення новозбудованої дзвіниці в с.мт Івано-Франкове

У селищі Івано-Франкове коштом жертводавців та невтомною працею парохіян в рекордно короткий термін – два з половиною місяці – постав новий храм. Рік тому, на свято Преображення Господнього, його освятив Преосвященний владика Венедикт, єпископ-помічник Львівський. Сьогодні до вірних цієї парохії з пастирським візитом завітав Високопреосвященний Ігор, митрополит Львівський. У новому храмі митрополит відслужив Архиєрейську Божественну Літургію, а відтак звершив чин освячення нової дзвіниці та вручив пам'ятні подяки особам, які найбільше своєю працею і коштом спричинилися до будівництва.

«Ви – щасливі, й дякую вам за спорудження цієї церкви, у якій маєте можливість спільно молитися, причащатися, очищувати й лікувати свої душі від укусів злого духа», – мовив, зокрема, владика Ігор. Закінчуючи проповідь, архиєрей закликав вірних:

«Стараймося дякувати Богу за все, що нас зустрічає в нашому житті. Перепрошуймо щиро Господа за духовні невдачі й невірності, які нам довелося вчинити, бо Він багатий на милосердя й доброту!»

Митрополит Львівський Ігор здійснив пастирський візит до с. Чишки

З нагоди святкування празника Успіння Пресвятої Богородиці Високопреосвященний архієпископ і митрополит Львівський владика Ігор відвідав з пастирським візитом вірних с. Чишки Винниківського протопресвітерату, де відслужив Архиєрейську Божественну Літургію. Владичі співслужили адміністратор парафії св. Миколая с. Чишки о. Тарас

Чорний, протопресвітер Винниківського деканату прот. Іван Духнич та інші запрошені священники.

Зважаючи на чудесний спосіб, у який Діва Марія була взята на небо, владика у своїй проповіді зазначив: «Господь забрав її святе тіло на небо, як це відбулося з пророком Іллею, однак спосіб переносу тіла у вічність залишився великою таємницею, – подібно як спосіб втілення Божого Сина в її лоні».

Насамкінець архиєрей закликав присутніх практикувати сердечну молитву до Богородиці, адже, за словами владика, «хто молиться до Неї, хто просить її про спасіння душі, така особа буде спасенна».

Після Архиєрейської Літургії митрополит освятив пам'ятний хрест на подвір'ї храму. Завершили молитовне святкування празника Успіння Пресвятої Богородиці великим водосвяттям та окропленням зілля свяченою водицею.

«Ніхто з людей не удостоївся у Господа такої великої ласки, як Марія», – митрополит Львівський під час пастирських відвідин с. Старичі

З нагоди празника Різдва Пресвятої Богородиці Високопреосвященний владика Ігор побував із пастирським візитом у с. Старичі Янівського протопресвітерату, де відслужив Архиєрейську Божественну Літургію та виголосив проповідь. Разом з владикою молились адміністратор парафії с. Старичі о. Богдан Печара, запрошені священники, численна парафіяльна спільнота та гості урочистостей.

У своїй проповіді владика Ігор закликав усіх присутніх: «Молімося щоденно до Марії, принаймні коротеньку молитву «Богородице Діво...», але чинімо це щиро й дуже уважно, ніби Вона стоїть перед нами».

По завершенні Літургії архиєрей також звершив чин освячення дзвонів, яких наре-

кли іменами «Петро» і «Марія», та освятив наріжний камінь під будівництво катехитичної школи при парафіяльному храмі

Пастирський візит митрополита Ігоря до Старого Села

Високопреосвященний владика Ігор, митрополит Львівський, побував з пастирським візитом у Старому Селі Звенигородського протопресвітерату. Візит відбувся з нагоди святкування престольного празника Усікновення чесної голови св. Івана Христителю. Тут владика Ігор відслужив Архиєрейську Божественну Літургію і виголосив проповідь, після чого звершив чин Великого водосвяття на подвір'ї храму та окропив вірних свяченою водицею. Разом з владикою молились адміністратор храму Усікновення голови св. Івана Христителю о. Василь Козак, запрошені священики, численна

парафіяльна спільнота та гості святкування.

У своєму слові владика Ігор висловив вдячність усім вірним за розуміння потреб Церкви та складання пожертв на різного роду збірки, про які просить Церква. Насамкінець митрополит закликав бути милосердними і допомагати одні одним, «бо Господь дасть велику нагороду тим, «хто напоїть, як учня, одного з цих малих тільки кухликом холодної водиці» (пор. Мт. 10, 42)».

По завершенні Божественної Літургії владика відзначив пам'ятними подяками ревних парафіян храму.

Митрополит очолив урочистості з нагоди 200-ліття храму преподобного Симеона Стовпника у Лісневичах

Цього року парохіяни храму преподобного Симеона Стовпника, що в мікрорайоні Лісневичі м. Пустомити, святкують 200-ліття свого храму. Адміністратор храму о. Іван Любінський розповідає: «Дерев'яний храм преподобного Симеона Стовпника є пам'яткою архітектури національного значення, і є одним із двох найдревніших храмів у Львівській архієпархії. Хоча на одвірку західних дверей церкви є різьблений напис: «Церква ця св. Симеона побудована Р. Б. 1828, а помальована

1895», проте історики єрейською Божественною Літургією, в часі якої Кир Ігор виголосив

Сюди, щоб очолити проповідь, де, зокрема, зазначив: «Святий Високопреосвященний Ігор, митрополит Львівський. Святкування розпочалися Архи-

того служіння Богу. Очевидно, можемо тільки подивляти життя святого Симеона Стовпника, молитися до нього та благодати гідного кінця нашого життя. Неможливо наслідувати його строгого життя, але нам під силу боротися з гріхом, практикувати певний піст, милостиню та щирі молитви».

На завершення митрополит Львівський вручив о. Івану особливу подяку за ревне, посвячене і трудолюбиве служіння на Господній ниві для Божої слави і добра Української Греко-Католицької Церкви.

Високопреосвященний владика Ігор благословив семінаристів Львівської духовної семінарії на успішний початок нового навчального року

22 вересня Високопреосвященний владика Ігор, архієпископ і митрополит Львівський, очолив Архиєрейську Божественну Літургію в храмі Святого Духа Львівської духовної семінарії з нагоди початку навчального року. Перед богослуженням владика Ігор освятив підрясники семінаристам другого курсу, для яких відтепер цей одяг буде символом відречення від земних благ та звернення свого погляду в напрямку небесної домівки.

Відтак розпочалася Божественна Літургія, яку владика звершив у співслужінні з духовенством семінарії, Католицького університету та запрошеними священнослужителями.

По завершенні Літургії владика Ігор разом з отцем-ректором Ігорем Бойком та отцем Богданом

Прахом, ректором УКУ, вручили семінаристам першого курсу студентські квитки та заповітки, що засвідчать їхню приналежність до спільноти студентів. Насамкінець отцями-ректорами подякував усім присутнім

за спільну молитву та запросив до ознайомлення із довідкою семінаристів.

Святкування початку нового навчального року завершилося спільним святковим обідом у колі семінарійної спільноти.

Освячення храму у Відниках

Село Відники, що коло траси на Бібрку, колись звали Княжими Водниками. Це тому, що у княжі часи на ньому лежала відповідальність за постачання води до княжого Звенигорода. Як свідчать старі документи, у 1629 році тут було збудовано церкву на честь св. Миколая. З часом село розрослося, число селян збільшилося, і церква стала замалою.

Після виходу Церкви з підпілля постало питання будівництва нового храму, яке з тривалими перервами завершилося лише цього року. Освячення нового храму від-

булося в день храмового празнику – Перенесення мощей св. Миколая Чудотворця. Для звершення цієї великої місії до села прибув Преосвященний Венедикт, єпископ-помічник Львівський. Освятити престіл, Архиєрей розпочав Божественну св. Літургію. Йому співслужили: протопресвітер Звенигородський о. Василь Янів, адміністратор храму митр. прот. Ростислав Процюк та численні кондеканальні священики.

Владика, ставлячи за приклад св. Чудотворця, закликав парохіян бути жертвовними і милосердними.

Щире слово Преосвященного владика знайшло глибокий відгук у серцях вірних. Святкування своїм величчям співом прикрасив семінарійний хор, викликавши у парохіян зворушення і похвалу.

Відтак, о. Ростислав склав подяку Кир Венедиктові за відвідини, за освячення, за благословення. Рівно ж, слова вдячності були звернені до жертводавців, до будівничих, до усіх парохіян. Піднесені і окріплені парохіяни вертали до своїх домів, несучи у серцях глибокі і незабутні враження.

о. Ростислав ПРОЦЮК

ХРАМ – ЦЕ ЖИВА БІБЛІЯ

Храм – це місце таємної зустрічі душі з Богом. Храм – це жива Біблія. Саме тут людина через священні символи й обряди стається Божою дитиною. Тут вона отримує благодать духовного життя, тут вона поєднується з Господом, супроводжує Христа під час Його земного життя, перебуває на Тайній Вечері, причащається Тіла і Крові Христової. Тут вона чує звістку про воскресіння Ісуса із мертвих. Тут вона бачить картини Страшного Суду і тут закінчує своє земне життя.

Храм у с. Борщовичі виблискує трьома величавими банями, які символізують Пресвяту Трійцю – Бога Отця, Сина і Святого Духа. Його спорудили за проектом знаного львівського архітектора Філімона Левицького. Велику роботу з оздоблення храму здійснив художник Петро Сенюта: з-під його пензля народилися ікони апостолів, Матері Божої, Тайної Вечері, а також дванадцять празничних ікон. Всі вони мальовані на золоченому тлі.

Образи нижнього ярусу іконостасу написані знаменитим художником Антоном Манастирським. У церковних архівах, які збереглися до сьогодні, знаходимо листи, з яких довідуємося про велике бажання і натхнення, з якими майстер долучався до оздоби нашої церкви. До нині прикрашають наш храм ікони Матері Божої, Ісуса Христа, св. Йосафата і св. Миколая, написані рукою митця.

Зі слів сільських старожилів відомо, що свого часу в Борщовичах жив талановитий різьбяр Найвер, німець за походженням. Саме він виготовив для нашого храму чудовий іконостас із Царськими вратами та лавки. Щодо дяконських дверей, то вони залишилися від іконостасу старої церкви, яка носила ім'я св. Параскеви. На її згадку на церковному подвір'ї стоїть статуя св. Параскеви. Слід зауважити, що церкву спорудили лише за один рік, хоч оздоблювальні роботи тривають і до тепер.

Добрий слід в історії нашої церкви залишили парохі о. Андрій Гавришак, о. Василь Ощипко, о. Павло Фуртак, о. Михайло Федорів, о. Богдан Чурило, о. Михайло Колтун. Селяни з вдячністю згадують своїх настоятелів.

Також борщівчани пишаються тим, що священиками стали вихідці з нашого села Станіслав Гас та Ярослав Ступінський.

Оцю цікаву історію про парафію у Борщовичах збирала вчителька української мови і літератури, корінна борщівчанка Ярослава Павлівна Бойцун. У розмовах, у спілкуванні виникла ідея ширше відсвяткувати 90-у річницю церкви Пресвятої Трійці. Організатори святкування вирішили наново відкрити людям красу величавої Божої споруди і подякувати всім, хто долучився до її будівництва та оздоблення. А до святкування готувалися всі – і діти, і дорослі.

Престольний празник у селі Борщовичі святкується у день П'ятидесятниці, на Зелені свята. Слід відзначити велике духовне піднесення, яке панувало у селі того дня. Майже всі жителі зійшлися на Святу Літургію, адже без неї не обходиться жодна подія у житті чи то цілої громади, чи окремої людини. І в цьому є велика заслуга нашого сьогоднішнього духовного наставника о. Івана Духнича, який своєю щоденною душпастирською працею намагається згуртувати громаду, щоби в ній завжди панували мир, спокій і злагода.

До цієї дати в приміщенні старого костелу було відкрито катехитичну школу. Саме тут і відбулося мистецьке дійство, присвячене цій знаменній події. Варто відзначити, що святкування 90-річчя церкви провели спільно і церковний, і шкільний колективи. Ведучими цього дійства були Олександра Радович та Віктор Білінський.

Приємно були здивовані цим святом гості, які приїхали з Італії, Швейцарії, Австрії та Німеччини. Тим часом діти і вчителі, церковний хор і народний ансамбль «Мрія» відтворили на сцені увесь річний цикл свят, який складається з дванадцяти найважливіших євангельських подій.

Цього дня жителі були надзвичайно вдячні всім спонсорам та небайдужим людям, твердо вірячи, що доживуть до 100-річчя храму з іще більшими здобутками та досягненнями.

Лариса КОЛБ,
заступник директора з виховної роботи
Борщовицького НВК

3 життя УГКЦ

БЛАЖЕННИШИЙ СВЯТОСЛАВ ЗУСТРІВСЯ З ЧЛЕНАМИ РОБОЧОЇ ГРУПИ ДЛЯ НАПИСАННЯ КАТЕХИЗМУ УГКЦ ДЛЯ МОЛОДІ

У Реколекційно-відпочинковому центрі УГКЦ (сmt Брюховичі, Львів) відбулося засідання робочої групи, покликаної Синодом Єпископів УГКЦ до написання Катехизму УГКЦ для молоді. Засідання очолив Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ. У своєму слові він подякував членам робочої групи за «готовність послужити молоді й Церкві».

В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ ПРЕЗЕНТУВАЛИ ПІДРУЧНИК «ТАЇНСТВО ПОДРУЖЖЯ»

В академічному корпусі Івано-Франківської теологічної академії відбулася презентація підручника «Таїнство Подружжя». Провів захід о. д-р Василь Гоголь, автор видання.

ПОДЯЧНОЮ ЛІТУРГІЄЮ ВІДЗНАЧИЛИ ЮВІЛЕЙНИЙ ДЕНЬ ХІРОТОНІЇ ЄПАРХА СОКАЛЬСЬКО-ЖОВКІВСЬКОГО

19 вересня, у день 20-ї річниці архиєрейської хіротонії владыки Михайла (Колтуна), у храмі св. Йосафата міста Жовкви на Львівщині звершено подячну Божественну Літургію.

ВИЙШЛИ У СВІТ УКРАЇНСЬКЕ ТА РОСІЙСЬКЕ ВИДАННЯ «ПОКЛИКАННЯ ЛІДЕРА БІЗНЕСУ»

За сприяння Комісії УГКЦ «Справедливість і мир» було здійснено український та російський переклади книжки «Покликання лідера бізнесу». Щорічний Форум видавців у Львові, що проходив з 12 по 15 вересня, став нагодою для її презентації широкому колу читачів.

В АСИЗІ РОЗВАЖАЛИ, ЯК ВБЕРЕГТИ ПЛАНЕТУ

«Навколишнє середовище та енергетичний план, поставки, споживання та повторне використання» – під такою назвою в Асизі проходила міжнародна зустріч «Наша мати-Земля», приурочена VIII-му Дню охорони створіння.

У КОЛОМІЇ ГОВОРILI ПРО МЕХАНІЗМИ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Благодійний фонд «Карітас Коломийсько-Чернівецької єпархії» провів круглий стіл на тему: «Створення механізмів ефективної підтримки вразливих груп населення та медико-соціальних інституцій у малих містах України».

У ЛЬВОВІ ВІДКРИЛИ МЕМОРІАЛЬНУ ТАБЛИЦЮ ЄПІСКОПУ ЙОСИФУ ШУМЛЯНСЬКОМУ

На нижній стіні Свято-Юрського церковного комплексу, що в м. Львові, урочисто відкрили пам'ятну таблицю, присвячену єпископу Йосифу Шумлянському та 330-річчю Віденської битви.

У КИЄВІ ВІДБУЛАСЯ МОЛИТВА ТЕЗЕ

У храмі Миколи Доброго, що на Подолі, відбулася перша після літньої перерви єкуменічна молитва Тезе. Молодь різних конфесій молилася за мир у Сирії.

ВІДБУЛОСЯ V ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ ПАЛОМНИЦТВО

Нещодавно у Зарваниці відбулося ювілейне V Всеукраїнське військове паломництво. Цьогорічна проща, приурочена до 1025-ліття Хрищення Русі-України, пройшла під гаслом «Один Господь, одна віра, одне Хрищення».

ДІТИ БФ «КАРІТАС-КИЇВ» УЗЯЛИ УЧАСТЬ У ФУТБОЛЬНОМУ МАТЧІ МІЖ НАЦІОНАЛЬНИМИ ЗБІРНИМИ УКРАЇНИ ТА АНГЛІЇ

На матчі 10 вересня між національними збірними України та Англії відбулася незабутня подія для дітей-підопічних БФ «Карітас-Київ». Їм випала честь вивести на арену Олімпійського стадіону футболістів збірних команд.

Відтепер, щоб поклонитися мощам святих верховних апостолів Петра і Павла, не обов'язково їхати до Риму: недавно їх часточки прибули до України і відтепер назавжди перебуватимуть у храмі с. Вишка на Закарпатті. І, мабуть, не випадково адже храм у цьому селі носить ім'я цих апостолів і збудований зовсім недавно – лише три роки тому його освятили владыка Мілан (Шашік), єпископ Мукачівської єпархії, та владыка Богдан (Дзюрах), секретар Синоду єпископів УГКЦ.

12 липня, в день свв. верховних апостолів Петра і Павла, місцеві селяни відзначають престольне свято. На цьогорічне святкування прибув владыка

Відтепер мощі свв. апостолів Петра і Павла – в Україні

Іриней (Білик), єпископ-канонік римської Папської базилики Санта Марія Маджоре, і саме він передав мощі апостолів Петра і Павла на постійне перебування у цьому храмі.

Урочистості розпочалися Архиєрейською Літургією, яку у співслужінні із місцевим парохом та отцями-василіянами й отцями-салезіянами очолив владыка Іриней. У богослужінні взяли участь монахи-студити та сестри-служебниці зі Львова та Ужгорода, численні миряни з Закарпаття, православні брати з Білорусі та Росії. Супроводжував Літургію своїм співом хор «Євшан» зі Львова.

Після богослуження владыка Іриней поблагословив мініатюру папської базилики св. Петра, яку буде встановлено Закарпатському музеї мініатюр, що саме зараз споруджується. Слід відзначити, що напередодні владыка Іриней освятив мощі третього ступеня, частинки яких поміщено в копії запрестольної ікони з храму у Вишці.

У столиці Казахстану постав греко-католицький храм

Історія сучасної греко-католицької парафії в Астані розпочинається 1999 року, коли сюди почав приїжджати з Караґанди о. Василь Говера. Богослужіння для місцевих греко-католиків відбувалися в римо-католицькому храмі. Починаючи від 2002 року, греко-католицькі священники розпочали в столиці постійну душпастирську працю. Того ж року, відвідуючи греко-католиків Казахстану, Блаженніший Любомир (Гузар), тодішній Глава УГКЦ, посвятив наріжний камінь під спорудження храму. Через два роки міська влада виділила земельну ділянку і відразу розпочалися будівельні роботи, котрі тривали майже 10 років. Храм, який носить ім'я св. Йосифа-Обручника, видно з різних сторін міста і розташований він на березі річки майже в центральній частині столиці. І ось, у неділю, 15 вересня, відбулося його освячення.

Урочисту Божественну Літургію та Чин освячення очолив владыка Йосиф (Мілян), єпископ-помічник Київської архиєпархії УГКЦ. З ним співслужили префект Конгреґації для Східних Церков кардинал Леонардо Сандрі, Апостольський нунцій у Казахстані архиєпископ Міґель Маурі Буендія, римо-католицькі єпископи Казахстану, о. Василь Говера, який є Апостольським делегатом для гре-

ко-католиків у Казахстані та Середній Азії, Апостольський візитатор для греко-католиків Білорусі отець-архимандрит Сергій Гаєк, греко-католицькі та римо-католицькі священники. У спільній молитві з місцевими вірними єдналися українські прочани, які прибули з інших міст країни, зокрема Караґанди, Павлодара, Джезказґана, Шидерти. Були присутні представники влади та дипломатичного корпусу України, США, Грузії. Кардинал Леонардо Сандрі передав подарунок від Папи Франциска – чашу та мощі святого священномученика Йосафата.

(фото с. Тетяни Авдокушиної, MSC)

У Кіровограді встановили купол і хрест на храмі УГКЦ

Парохіяни храму Різдва св. Івана Христителя, а також духовенство і УГКЦ м. Кіровограда стали учасниками надзвичайної події, котра нещодавно відбулася у їхньому храмі. Зранку після Божественної Літургії вірні разом із о. Іваном Третяком вийшли з каплички на церковне подвір'я, де освятили воду на честь 1025-літнього ювілею Хрищення Київської Русі. Після цього о. Іван освятив купол храму, – розповідає зілля та мед. Відтак усі присутні стали свідками урочистого піднесення і встановлення верхнього куполу храму та хреста на ньому. Спостерігали за цією пам'ятною

подією члени парафії, а також духовенство і вірні римо-католицької громади міста, котрі, як добрі сусіди, прибули на цю урочистість. А ще – жертводавці, які докладаються до спорудження храму.

«П'ять років тому, 6 липня 2008 року, Блаженніший Любомир (Гузар) освятив хрест і земельну ділянку під будівництво нашого храму, – розповідає настоятель парафії о. Іван Третяк. – 14 серпня 2008 року ми вперше перед цим хрестом відслужили молебень до Пресвятої Богородиці та освятили зілля. Тоді я з

великим хвилюванням наше старання і допшов на цю молитву, бо не знав, якою буде реакція місцевих жителів. Але все було спокійно, ніхто не заперечував, а надзвичайно вдячні Госнаваки – люди з сусідніх будинків приєдналися до нашої молитви. І ось тепер, через п'ять років, у той самий день – пам'яті макавейських мучеників – ми з молитвою на устах підносимо святий хрест уже на вершок нашого храму. Господь благословить

наше старання і допшов на цю молитву, бо не знав, якою буде реакція місцевих жителів. Але все було спокійно, ніхто не заперечував, а надзвичайно вдячні Госнаваки – люди з сусідніх будинків приєдналися до нашої молитви. І ось тепер, через п'ять років, у той самий день – пам'яті макавейських мучеників – ми з молитвою на устах підносимо святий хрест уже на вершок нашого храму. Господь благословить

(фото з сайту: www.gre4ka.info)

Хрест на смітнику

Невідомі зловмисники не лише позрізували окремі дерева, що росли на території ділянки, а й вирвали та викинули на смітник хрест, встановлений 2005 року з нагоди освячення місця під будівництво.

На виклик пароха приїхала оперативна група та зафіксувала акт вандалізму. За свідченнями очевидців, якісь незнайомі їм люди, скориставшись відсутністю священика, «господарювали» на ділянці протягом кількох днів. Себе вони називали новими господарями цієї ділянки.

24 серпня хрест було відновлено і встановлено на місце. В освяченні відновленого після осквернення хреста взяли участь представники греко-католицької громади Ялти і сестри-монахині

зі Згромадження святого Йосифа.

Варто зауважити, що землю під будівництво храму – ділянку на сейсмічно нестабільному ґрунті під опорною стіною, надану ялтинській греко-католицькій громаді після позитивного рішення Ялтинської міськради з цього приводу – 22 травня 2005 року освятив екзарх Одесько-Кримський УГКЦ владика Василь (Івасюк). Проте до сьогодні через численні судові позови довгоочікуване будівництво омріяної святині не ведеться.

На жаль, подібні акції є не лише проявом нетерпимості стосовно греко-католиків, а й відвертим декларуванням небажання присутності українців у Криму.

Подружні реколекції на Харківщині

Нещодавно дев'ять подружніх пар із Люботина, Харкова, Чугуєва, а також Києва, взяли участь у реколекціях, що відбувалися на базі «Сокільники» на березі Салтівського водосховища. Як відомо, реколекції – це час, який дає змогу на якийсь час зупинитись і побути в тиші, щоб заново переосмислити своє життя. Саме для цього і зібралися майже два десятки християн. Допомогали у цьому подругам сім'я Адріана та Марічки Буковинських, які не про-

сто давали науки, але, ділячись особистим досвідом подружнього життя, намагалися допомогти учасникам духовних наук краще зрозуміти одне одного.

Незабутнім моментом цих зустрічей стала можливість через лист висловити коханій людині почуття, який писав кожен учасник свій половинці. Особливо романтичною була вечірня зустріч на березі озера при ватрі.

Залишати це місце подружжям було сумно,

адже для кожного з подругів воно стало особливим, бо дало новий поштовх у стосунках. Про це вони засвідчили на останній зустрічі, коли ділились своїми враженнями від проведених реколекцій. Тому було прийняте спільне рішення, що подібні зу-

стрічі подружніх пар продовжуватися. Вони будуть відбуватися регулярно раз у місяць при храмі св. архистратига Михаїла у м. Люботин Харківської області.

Прес-служба Донецько-Харківського екзархату УГКЦ

Реколекції для біблійних спільнот

екзархаті. Варто зазначити, що вже протягом довгих років цей священик є духовним провідником для біблійних спільнот в Україні.

Участь у згаданих реколекціях взяло близько ста осіб зі всієї України. Головною темою духовних розважань було поєднання Сходу і Заходу як у духовному, так і патріотичному розумінні. Реколектант заторкнув низку важливих питань про те, як і що потрібно робити людині у сучасному світі, щоб залишатися добрим християнином.

Учасники біблійних спільнот разом зі своїм духовним наставником висловлюють щире подяку громаді храму Пресвятої Трійці м. Полтави та, зокрема, о. Юрію Кролевському, за надання всебічної допомоги у проведенні цих духовних вправ.

Євген ПОЛЬОВИЙ

Ікона блаженної Йосафати Гордашевської розпочала своє всесвітнє паломництво

З ініціативи Головної управи Згромадження сестер-служебниць Непорочної Діви Марії, яке готується до 125-літнього ювілею, що буде відзначатися у 2017 році, виготовлено ікону блаженної Йосафати Гордашевської з вмонтованими мощами. З цієї нагоди ця ікона відбудуватиме своє паломництво по спільнотах сестер та парафіях цілого світу.

Цю ікону написав словацький художник, а з нагоди святкування 1025-річчя Хрещення Руси-України у Києві її благословив Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ.

Для Департаменту УГКЦ с. Кекилія ЗАМУЛЯ

«КАРІТАС-КИЇВ» ТА ПЕНІТЕНЦІАРНЕ ДУШПАСТИРСТВО УГКЦ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ В'ЯЗНІВ ФІЛЬТРАМИ ДЛЯ ВОДИ

Протягом нинішнього року з ініціативи Пенітенціарного душпастирства УГКЦ 9 камер українських слідчих установ, в котрих утримуються неповнолітні, були забезпечені глеками-фільтрами та картриджами для очистки води.

У КОРСОВІ ВІДЗНАЧИЛИ 240-ТУ РІЧНИЦЮ КОРОНАЦІЇ ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ БОГОМАТЕРІ

В парафії села Корсів Бродівського деканату, що на Львівщині, відбувся відпуст з нагоди 240-ї річниці коронації чудотворної ікони Пресвятої Богородиці.

ПРОЧАНСЬКА ГРУПА ПОВЕРНУЛАСЯ З ПАЛОМНИЦТВА ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

Зі Святої Землі повернулися три паломницькі групи, організовані Патріаршим паломницьким центром Української Греко-Католицької Церкви. Серед них – група представників Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних сил України, Міністерства внутрішніх справ та Державної пенітенціарної служби України.

ВЛАДИКА ВАСИЛЬ (ІВАСЮК) ВІДВІДАВ СЕСТЕР-СЛУЖЕБНИЦЬ У М. НАДВІРНА

З нагоди святкування Дня міста та Дня працівників нафтової, газової і нафтопереробної промисловості до Надвірної прибув владика Василь (Івасюк), Адміністратор Коломийсько-Чернівецької єпархії. Під час візиту архиєрей відвідав монастир сестер-служебниць.

ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО АДМІНІСТРАТОРА КАТЕДРАЛЬНОГО ХРАМУ СВВ. АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА В МЕЛЬБУРНІ

Владика Петро (Стасюк), єпарх для українців в Австралії, Новій Зеландії та Океанії, призначив новим адміністратором катедрального храму свв. апостолів Петра і Павла в Мельбурні о. Петра Струка.

МОЛИТВА НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ ЗА МИР У СІРІЇ

В парафії свв. Кирила і Методія, що в Крихівцях поблизу Івано-Франківська, відбулися вечірні молитовні чужання за недопущення до збройного конфлікту в Сирії на знак солідарності та духовної єдності зі Святішим Отцем Франциском та Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом (Шевчуком).

У КИЇВСЬКІЙ АРХІЄПАРХІЇ СТВОРЕНО НОВИЙ ВЕБ-РЕСУРС

У Київській архієпархії УГКЦ почав працювати сайт паломницького центру – www.palomnyk.kiev.ua. Паломницький центр св. Андрія Первозванного був утворений у червні цього року відповідним декретом Блаженнішого Святослава.

КАТЕХИТИЧНА КОМІСІЯ ПЕРЕМІСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ РОЗГЛЯДАЛА ПИТАННЯ ПОСТІЙНОЇ ФОРМАЦІЇ КАТЕХИТІВ

Відбулося засідання Катехитичної комісії Перемисько-Варшавської архієпархії. Метою зустрічі було скласти план роботи і координувати катехитичні заходи, які проводяться в архієпархії. Додамо, що Катехитична комісія зустрічається щонайменше раз на рік.

ДЛЯ НІМЕЦЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «РЕНОВАБІС» ОСВЯТИЛИ ПЕРЕНОСНИЙ ІКОНОСТАС ТА ПРЕСТОЛ

«Європа – це не тільки рятування євровалюти, але передусім плекання миру та свободи», – такими словами кардинал Рейнхард Маркс відкрив 17 Міжнародний конгрес «Реновабіс». Захід проходив у баварському Фрайзінгу (Німеччина) під гаслом «Вільні й солідарні – християни в почутті відповідальності за Європу».

Папа Франциск назвав дату канонізації Івана Павла II і Івана XXIII

Мандруючи Інтернетом

Святі XX століття

НЕЗВИЧАЙНА ЗНАХІДКА

Турецькі археологи стверджують, що знайшли фрагменти хреста Ісуса Христа. Вчені впевнені, що при розкопках на півночі країни були знайдені частини саме цього хреста. Знахідка була виявлена в синопській церкві Балатлар, – повідомляє американська онлайн-газета «Huffington Post».

– У кам'яній ніші ми знайшли якусь святиню. Можливо, це частини хреста, на якому був розп'ятий Ісус Христос. Більш значимого артефакту ми ніколи раніше не знаходили, – повідомив керівник розкопок Гюльгюн Кероглу, професор археології Стамбульського університету. Чи справді йдеться про залишки хреста, на якому був розп'ятий Ісус Христос, буде встановлено в процесі подальших досліджень, зазначив професор.

Відкритим залишається і питання про те, яким чином фрагменти хреста потрапили на турецьке узбережжя Чорного моря. У минулому нерідко надходили повідомлення про те, що нібито фрагменти хреста вивозилися хрестоносцями в якості реліквій до Європи.

За матеріалами Kath.net / KAP

АНГЕЛ ДАРУЄ СВЯЩЕНИКУ ЖИТТЯ. СВЯЩЕНИК ВИЖИВ ПІСЛЯ ПАДІННЯ З 25-МЕТРОВОЇ ВИСОТИ

77-річний католицький священик Майнрад Гемперлі з невеликого містечка Віль (кантон Санкт-Галлен, Швейцарія) упав в ущелину з висоти 25 метрів в тірольській долині Ціллерталь. На щастя, постраждалий вижив і був доставлений до найближчого шпиталю з ушкодженнями голови і ребер.

Священик керував групою швейцарських туристів, яка налічувала 40 осіб. Автобус із туристами повертався з поїздки до тірольських гір і потрапив у затор в тунелі Харпфнерванд, який з'єднує Майрхофен і Гінцлінг, що в долині Ціллерталь. Рух транспорту зупинився, тому священик і водій вирішили вийти з автобуса й оглянути ущелину, що знаходилася поруч із автобаном. Гемперлі послизнувся, скотився вниз по стрімкому схилу на глибину 25 метрів і, отримавши серйозні травми, залишився лежати на дні ущелини. Потерпілому надали першу медичну допомогу, після чого доставили до найближчої лікарні, у Шваці, де його помістили на лікування.

Як повідомляє швейцарська газета «Sonntagsblick», зауваження про те, що все могло закінчитися набагато гірше, о. Майнрад Гемперлі прокоментував так: «У мене за спиною стояв янгол-охоронець».

Зараз священика переведено до шпиталю кантону Санкт-Галлен і він потрохи одужує.

За матеріалами Kath.net

У МЕКСИЦІ 71-РІЧНИЙ БАТЬКО ВОСЬМИ ДІТЕЙ СТАВ СВЯЩЕНИКОМ

71-річний мексиканець Енріке Мартінес Домінгес, який є батьком восьми дітей і дідусям 18-ти онуків, став священиком. Свячення він прийняв після смерті дружини.

До духовної семінарії Енріке Мартінес Домінгес вступив ще у 17-річному віці, але змушений був полишити навчання через погане здоров'я. Тоді він зустрів свою майбутню дружину Гілерміну Рей, з якою вирішив проводити апостольську діяльність: вони відкрили дитячий садок, початкову та середню школи, клініку, а також побудували каплицю.

У 1981 році Енріке став постійним дияконом. Слід зауважити, що постійний диякон, на відміну від священика, не може служити св. Месу і сповідати, але він може відправляти інші богослужіння, давати обітницю, ховати померлих, роздавати св. Причастя тощо. При цьому постійний дияконат зобов'язує до самої смерті. Щоби стати священиком, треба було отримати диспензу (звільнення від закону в особливих випадках) Святого Престолу. Після отримання такого звільнення архієпископ Канстаціо Міранда висвятив Енріке Домінгеса у сан священика. Торжество відбулося 15 серпня нинішнього року.

«Разом з іншими членами сім'ї ми дуже раді, що наш тато став священиком», – ділиться радістю Марк, один із синів неопресвітера, який є пілотом ВПС Мексики.

За матеріалами KAI

Канонізація понтифіків Івана XXIII та Івана Павла II відбудеться, ймовірно, на свято Христа-Царя (24 листопада цього року) або ж у неділю Божого Милосердя (27 квітня 2014 року), повідомив Папа Франциск на зворотному шляху з Ріо-де-Жанейро до Риму.

За словами понтифіка, всі вважали, що канонізація може відбутися 8 грудня, але у зв'язку з тим, що паломники з Польщі

будуть їхати автобусами, а в грудні дороги можуть бути надто слизкими і небезпечними, більш придатною датою може стати 24 листопада, коли святкується свято Христа-Царя. Однак і в цьому випадку також виникають труднощі, оскільки генеральна консисторія з питань канонізації відбудеться щойно 30 вересня. Тому зарахування до лику святих двох Пап може бути перенесено на 27 квітня 2014 року, на неділю

Божого Милосердя.

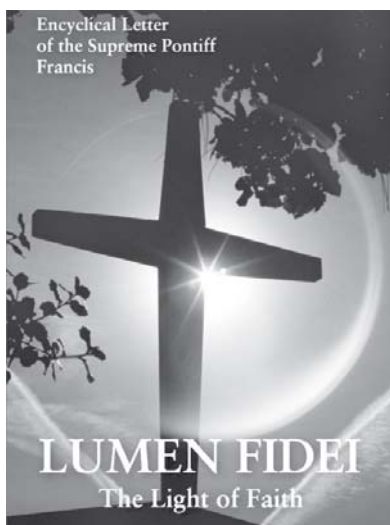
Нагадаємо, що 5 липня Ватикан оприлюднив заяву, в якій йдеться про затвердження Папою Франциском декрету, що підтверджує достовірність другого чуда, яке відбулося через заступництво блаженного Івана Павла II. Це чудо відкриває шлях до канонізації Кароля Войтили.

За матеріалами Deon.pl

Рекорд з-під пера Папи

Перша енцикліка Папи Франциска «Світло віри» («Lumen Fidei»), написання якої розпочав ще Бенедикт XVI, цього літа в Італії стала бестселером. Незважаючи на те, що дата її публікації збіглася з початком літньої відпустки, реалізовано вже понад 200 тис. примірників. Ватиканське видавництво «Libreria Editrice Vaticana» відзначило, що ця цифра (200 тис. примірників) не включає в себе примірники енцикліки, продані іншими офіційними видавництвами.

Хоча це – перша енцикліка Папи Франциска, він підкреслив, що велика частина роботи з написання «Світла віри» була

виконана його попередником Бенедиктом XVI: «Можна сказати,

що ця енцикліка писалася чотири руки. Адже розпочав її написання Папа Бенедикт, а для завершення передав її мені».

«Lumen Fidei» закликає уникати зарозумілості, наголошуючи на тому, що «віра не насаджується насильством; правда не розтрощує людини, а пробуджує її почуття і розширює горизонти раціонального сприйняття».

Папа Франциск – перший латиноамериканський Папа – був обраний менш, ніж за 4 місяці до публікації документа. Таким чином, енцикліка стала свого роду сучасним рекордом.

За матеріалами ANSA

Що робить з подарунками Папа Франциск?

Проїжджаючи «папамобілем» серед вірних, Папа Франциск не тільки вітає і благословляє, а й ловить кинуті йому подарунки. Хоча це зазвичай відбувається у Ватикані, але активізація цього явища спостерігалася також під час щорічного Всесвітнього дня молоді в Ріо-де-Жанейро. «Папамобіль» чотири рази був заповнений різноманітними предметами, зізнався організатор папських подорожей Альберт Гасбар. Серед них – футболки, шапки, шарфи, м'ячі, квіти, бандани, фотографії, листи, малюнки, чотки і навіть єпископський перстень (незрозуміло, загублений він одним з ієрархів чи спеціально підготовлений в якості подарунка для Папи).

В розмові з представником американського аґентства CNS А.Гасбар повідомив, що деякі подарунки були залишені у Ріо-де-Жанейро, а частину відправили до Ватикану. Одні з них залишаться як згадка про папський візит, інші, більша частина, будуть роздані бідним. М'яч і футболку, подаровані в Ріо-де-Жанейро, Папа Франциск залишив як «вотум» перед іконою Божої Матері в базиліці Санта Марія Маджоре, коли зупинився тут 29 липня на дорозі з аеропорту після повернення з Бразилії.

Подарунки, які Папа отримує у Ватикані, сортується. Деякі з них залишаються і навіть передаються до ватиканських музеїв, а інші – головним чином, одяг і продукти харчування – надходять

до римської єпархіальної організації «Caritas», до притулку для бездомних у Ватикані, яким опікуються сестри Матері Терези з Калькутти, та до дитячої лікарні, де лікуються переважно емігранти.

А одного разу сталося так, що Папа Франциск особисто передав один із подарунків під час загальної аудієнції на площі св. Петра у Ватикані. Це був спекотний день в середині червня. Папі передали для благословення хлопчика з непокритою головою. Франциск попросив охоронця почекати, після чого знайшов у «папамобілі» зелену бейсболку й одягнув її на голову хлопчика.

Християнський портал KPIOC з посиланням на Радіо Ватикан

Наперекір смерті

Феліпе і Пауло Лізама – чилійські брати-близнюки, яких мати врятувала від абортів, отримали священнічі священня.

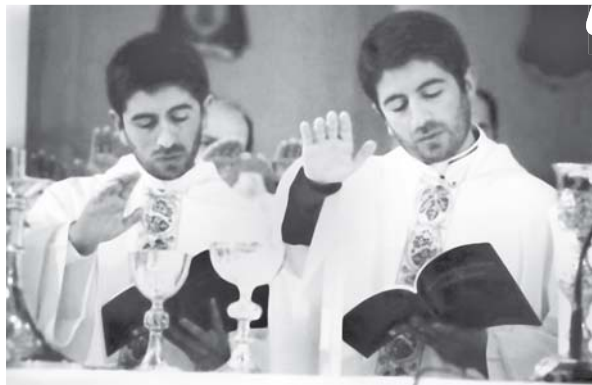
Коли їхня мати Роза була вагітна, їй сказали, що вона носить дитину з двома головами, трьома ногами і чотирма руками. Їй пропонували «терапевтичний» аборт, який тоді (в 1984 році) допускався в Чилі. Жінка відмовилася від абортів – вона вирішила прийняти те, що їй хоче дати Бог, хоча, як їй тоді сказали, це могло також означати ризик для її життя.

Під час пологів небезпеки не було для жодного малюка. Першим наро-

дився Феліпе, а оскільки послід не вийшов назовні, то лікарі вирішили усунути його самі. Однак породілля попросила їх зачекати, бо відчувала, що через мить народиться друга дитина. Так і сталося. «Вони могли серйозно мене травмувати, але моя мама знала, що я є. І це багато для мене значить», – говорить о. Пауло, який народився через 17 хвилин після брата.

Коли хлопцям було по 14 років, їх батьки розлучилися. «Це було важко для нас. До цього ми дуже любили грати у футбол. По неділях грали у футбол і не ходили на Месу.

Врятовані від абортів двоє чилійських близнюків стали священниками

А потім ми вже не грали», – згадують брати. Єдиною підтримкою для них стала Церква. Коли їм було по 18, вони, незалежно один від одного, вирішили вступати до семінарії. У 2012 році обидва брати отримали священнічі священня в катедральному соборі Вальпараїсо і були спрямовані на служіння в різні парафії.

Сьогодні у Чилі аборти заборонені. Ця країна може похвалитися найнижчим у всій Латинській Америці показником смертності під час пологів.

У Скаршеві (Польща) церкву звели за 23 години і 35 хвилин

Із незвичним будівництвом пов'язана історія, що сталася в Польщі у XVIII столітті. Тоді, 14-15 вересня 1741 року, в Скаршеві розібрали старий католицький храм і звели новий, лютеранський. Місцевий воєвода погодився розмістити на своїй території протестантський храм за умови, що його побудують протягом доби. І це вдалося! Протестанти спорудили храм на руїнах старої вежі за одну добу! Та швидко збудований храм згорів у середині XIX століття...

Побудували церкву за 24 години

Але історія отримала своє продовження. Задум відтворити це рекордне будівництво належить нинішньому настоятелю в Скаршеві – о. Даріушу Леману. Йому вдалося зацікавити цією ідеєю не тільки будівельні компанії, а й місцеву владу. Бургомістр Скаршева Даріуш Скальський навіть заявив, що цей незвичайний храм відтепер стане візитівкою міста.

Будівництво розпочалося в суботу, через півночі, під звуки дзвонів та пожежних сирен. Будівництвом храму заввишки 10 м, шириною 12 м і до-

виною 27 м займалося понад 100 осіб. Роботи велися на громадських засадах і завершилися того ж дня о 23.36 за місцевим часом. На готовому фундаменті майстрам вдалося звести храм повністю. Різниця між старим і новим костелом у тому, що перший був протестантським, а другий – католицький.

Відтепер цей костел буде справжньою візитною карткою Скаршева, а місто стане відомим як місто найшвидших будівельників. Крім цього, задокументовану подію надішлють до редакції «Книги рекордів Гіннеса».

Чергова поразка безбожників

Атеїсти знову зазнали поразки під час спроби прибрати з банкнот напис «In God we trust»

Атеїстична організація «Freedom From Religion Foundation» та юрист Міхаель Неудоу звернулися до суду з заявою, що, розміщуючи на доларових банкнотах звернення до Бога, уряд підтримує релігію й одночасно порушує конституційне розділення між державою і Церквою. І суд у черговий раз відмовив атеїстам у задоволенні позову проти Департаменту фінансів США у справі написів на банкнотах і монетах «In God we trust» («На Бога уповаємо»).

Річ у тім, що у 2006 році Неудоу вже подавав ска-

гу подібного змісту до суду Сакраменту (штат Каліфорнія), але вона була відхилена. Цього разу скарга була подана до феде-

про гарантії поділу між урядом і Церквою, є безпідставним.

Американський Центр Закону та Справедливості (ACLU) – консервативна організація, яка перед

судом представила свій юридичний аналіз, – зазначає, що спірний напис нерозривно пов'язаний з історією Сполучених Штатів. Юристи ACLU також відзначають, що перша поправка до конституції не дає підстав забороняти релігійні символи в громадській сфері. Вони також наголосили, що зміст фрази відображає присутню в Конституції думку про те, що право на свободу виходить саме від Бога, а не від держави.

За матеріалами catholic.by

рального штату Нью-Йорк. Суддя Гарольд Байер визнав, що твердження про розміщення ще від 1864 року напису на банкнотах, яке нібито порушує першу поправку до Конституції

Мандруючи Інтернетом

ВВС викрило «чорну легенду» про іспанську інквізицію

Емблема інквізиції: поряд з хрестом і символами милосердя (ліворуч) та справедливості (праворуч), девіз інквізиції: «Встань же, о Боже, судися за справу Свою».

Опубліковані на телеканалі ВВС матеріали спростували поширену до сьогоднішнього дня «чорну легенду» про історичні факти іспанської інквізиції (навіть в очах самих католиків іспанська інквізиція вважається одним з найсерйозніших гріхів в історії Церкви).

Кілька років тому британський телеканал ВВС представив матеріали про історичне тло і події того періоду, тим самим викриваючи перебільшення і брехню, що поширюється ще й сьогодні в руслі пропаганди «чорної легенди». У німецькомовних країнах ці матеріали не транслювалися.

Отож, у 45-хвилинній програмі під назвою «Catholic Answers» блогер Джон Соренсен висвітлив основні моменти:

- «Чорна легенда» виникла в XVI столітті як антиіспанська пропаганда. Своїм успіхом вона зобов'язана, перш за все, появою друкованої преси. Інквізиція відноситься до однієї з найважливіших тем «легенди».
- Інквізитори не були фанатичними священниками, якими їх часто уявляють. Насправді, чимало з них взагалі не були священниками, а лише знавцями права, які отримували хорошу освіту в іспанській правничій школі.

- Іспанська інквізиція рідко застосовувала тортури. Суди інших європейських держав застосовували їх значно частіше, ніж інквізиція в Іспанії.

- Документи спростовують факти жорстоких методів, застосовуваних під час тортур, і жахливого стану в'язниць. Згідно з опублікованими матеріалами, в'язниці інквізиції були найкращими в Іспанії.

- Підсудні, справи яких розбирали світські суди, спеціально вигукували богохульства для того, щоб їх перемістили в тюрми інквізиції, і щоб таким чином уникнути справді жорстокого поводження в цивільних в'язницях.

- Переслідування відьом вважалося феноменом, який охопив усю Європу. Світські суди у цій справі були безжалісними. Багато звинувачених справді закінчували своє життя на вогнищі. Інквізиція ж навпаки – не визнавала закидів у чаклунстві. Ніхто не міг бути засуджений судом інквізиції за чаклунство і спалений.

- У сільських місцевостях інквізиція була практично безсила.

- Протягом усього XVI століття судом іспанської інквізиції було страчено всього близько 50 осіб. За твердженнями же «чорної легенди», засуджено на страту було нібито сотні тисяч людей.

- Загалом за 350 років існування інквізиції було страчено від 3 до 5 тис. осіб по всій Європі, тобто 14 осіб на рік з усього континенту.

Християнський портал КІРІОС з посиланням на KATOLIK.

1 листопада християни латинського обряду згадують усіх святих, а наступного дня – усіх померлих. Сучасне святкування дня Всіх святих (та й дня померлих) передбачає насамперед відвідування Служби Божої в храмі та могил померлих на цвинтарі. Доброю традицією стало запалювання на могилах свічок та лампадок. У такий спосіб ми виявляємо нашу пам'ять і любов до тих, хто вже відійшов із цього світу.

Зате маскарад, що відбувається в ніч напередодні, викликає у віруючих людей неоднозначну реакцію: по вулицях «літають» розпатлані, розмальовані демони, відьми та привиди. Старші люди лякаються, проте молодше покоління зовсім не проти долучитися до цього шабашу. Це Гелловін – ніч напередодні дня Всіх святих. За давнім повір'ям, цього дня уся нечисть виходить на поверхню, щоби правити на землі бал. Молодим, звичайно ж, така незвична ідея припадає до душі й заморське свято таки пускає в Україні своє коріння.

Гелловін прийшов до нас після падіння «залізної завіси» в основному через телебачення й інтернет. А також – завдяки урокам англійської мови, на яких учителі надто вже заподливно знайомлять учнів з американськими традиціями.

Варто зазначити, що Гелловін в особливий спосіб прижився і поширився саме на північноамериканському континенті, хоч підґрунтя для нього – європейське. Тут нашарувалися традиції кельтські, римські та християнські, а в результаті вийшла вибухонебезпечна суміш. Ідея свята має начебто благоговійний відтінок, однак його форма пахне чортівнином.

З ЧОГО ВСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

А починалося все з кельтів. Перш за все, з'явилася дата – 1 листопада. У цей день вони відзначали прихід Нового року – літо змінювалося на зиму, день – на ніч, життя – на смерть. Вважалося, що 31 жовтня мертві повертаються на землю, щоби відвідати своїх нащадків. Крім того, з мерцями на землю приходили інші темні сили – демони, домовики, відьми тощо. Поки жерці-друїди чаклували й приносили жертви, простолюддя у цей день одягалося в різні маскарадні костюми для того, щоб обдурити злих духів. Це свято називалося у них Самайн (з ірландської – листопад).

Пізніше кельтські землі завоювали римляни. Разом із соціальним устроєм вони принесли на підкорені території свої вірування. Тоді ж до Самайну додалася двоє римських свят – Февралія (щось на зразок поминання померлих) і свято на честь богині фруктів та дерев Помони (Яблуниця).

У 800-му році Католицька церква перенесла

офіційний «День усіх святих» («All Hallows' Day») з травня на 1 листопада, а 2 листопада Церква оголосила «Днем померлих» – подібно до свята Февралія. Проте язичницьке свято так і не вдалося християнізувати: з плином часу язичницькі традиції та обряди не втратили своєї сили, а навпаки – католицький День святих (а точніше – ніч напередодні) доповнювали елементами нібито невинної демоніади. Люди не могли і не хотіли відмовлятися від традицій, яких здавна дотримувалися їхні предки.

рувань і залишив у собі те, що найбільше припало до душі американцям. Ніч на 1 листопада перетворилася на величезний маскарад, під час якого діти й дорослі «офіційно» отримують можливість пограти в чортівню, переодягаючись у костюми нечисті. Найбільшою популярністю Гелловін, звичайно ж, користується в молоді та дітей, у яких поняття добра і зла доволі знівельовано.

Гелловін не пропагує Христа, а навпаки – возвеличує диявола. Адже погодьтеся: розгулювати вулицями в костюмі відьми й лякати істеричними криками стареньких бабусь – це аж ніяк не Божя справа. Та й уся суть святкування полягає в тому, щоби відчуті себе в ролі «нечисті», яка викликає жах у оточуючих.

ТО ЩО Ж МАЄ БУТИ – ГЕЛЛОВІН ЧИ ДЕНЬ ВСІХ СВЯТИХ?

У свій час був звичай ходити у задушні дні по домівках і просити солодощі, кекси та ізіум. Узамін прохачі обіцяли прочитати за померлих стільки молитов, скільки отримали кексів. Однак сьогодні молитва за отримані солодощі вже не в моді. Тепер цей звичай набрав загрозливого змісту: «Цукерки або смерть!»

Сучасні молоді люди, або як вони самі себе називають – «продвинуті», рідко йдуть до храму з нагоди Дня всіх святих чи Дня померлих, проте величезна кількість цих людей із задоволенням натягує на себе страхітливі костюми, вирізає гарбузи, ходить на дискотеки та в клуби на тематичні вечірки з нагоди Гелловіну. І, що цікаво, такі речі практикує не тільки молодь – дорослі і

навіть літні люди теж беруть собі це за моду. Вони вважають, що таким чином «євроінтегруються», чи то пак, долучаються до західної культури.

А що ж сама культура? Тут культурою і не пахне – суцільна комерція! Бізнес крутиться, величезна кількість людей випускають листівки, продають гарбузи та різноманітні сувеніри, ще інші шийють та реалізують костюми для Гелловіну. Кров бізнесу – гроші, і саме бізнес зацікавлений у тому, щоб це свято набирало все більшої популярності.

Здавалося б: ну, що страшного в тому, щоби «відірватися» в клубі, декорованому у стилі «будиночка сімейки Адамсів» у костюмі невинного й милого привида Каспера? Однак варто пам'ятати, що диявол любить маскуватися під усілякі милі і зовсім невинні речі. А Гелловін, власне, і став таким собі маленьким та дрібним модним святом, котре презентує зло в наших очах «білим і пухнастим».

Наталія ХРУЩ

Гелловін – день «Всіх святих» чи бал демонів?

Та й сама назва «Гелловін» має християнське походження: у народі свято називалося Allhallowmas (the mass of all Hallows – Всіх святих), а ніч напередодні отримала назву All Hallows Eve (Вечір всіх святих). З часом ніч напередодні Всіх святих стали називати Гелловін.

СИМВОЛИ І ТРАДИЦІЇ

Символ Гелловіна – гарбуз – теж оповитий легендами. За ірландськими переказами, якийсь п'яниця Джек зумів обдурити чорта: він загнав його на дерево, а злізти дозволив лише тоді, коли рогатий пообіцяв Джеку не забирати його душу до пекла. Але і Царства Небесного Джек також не заслужив: після смерті Господь Бог замість очей дав йому дві розпечені жарини, аби той відлякував диявола. Тому гарбуз зі свічкою всередині покликаний відлякувати від будинку нечисть. У народі він отримав назву «лампадний Джек». За іншими ж версіями, вирізане з гарбуза обличчя символізує смерть.

Отже, Гелловін, як і вся американська нація, поєднав у собі традиції різних народностей та ві-

Дві тисячі тяжкою працею зароблених доларів планує витратити баба Ганна на кам'яний пам'ятник своєму покійному чоловікові. А тим часом, деж зовсім поруч, ці гроші можуть врятувати дитяче життя.

Бабці Ганні не дивно – вона давно вже звикла, що має бути так, як в людей. Щонайменше – не гірше, а бажано – краще, щоби вони, ці люди, дивилися й дивувалися: «бач, як вона шанує свого покійного чоловіка!».

Нарада з побудови надгробку тривала декілька годин в сільській саманній хаті на Тернопільщині. В ній взяли участь діти, зять, внуки та інша родина. Обговорювали, який пам'ятник поставити покійному дідусеві та чоловікові. Ключова фраза – «що люди скажуть, адже вже рік від дня смерті минув». Нарада закінчилася тим, що баба Ганна дістала із своєї заначки вузлик з доларами, які для неї щороку вимінювали в райцентрі внуки після літньо-осінніх продаж яблук, зерна, овочів та фруктів. Рік за роком складали вони з дідом ці заощадження, аби бути похованими «по-людськи». Тепер баба передала їх внукові, аби він поїхав деж аж у Житомир й купив довгожданний надгробок. Весь день перед тим бабуса ходила з внуком по цвинтарі й забраковувала зустрічні надгробки, аж поки не натрапила на такий, який їй більш-менш підійшов.

Я не знаю, хто прищепив нам уявлення про «людське» поховання. Але знаю, що воно означає. «По-людськи» – це коли рідні плачуть так, що про це можна говорити ще кілька днів після похорону. Це коли священник відправляє не менше години парастас і ще так само – похорон, а «казання» каже

так, що всі плачуть. Це коли «на Євангеліє» кладуть не по гривні чи дві, а щонайменше по двадцять, а сусідка, яка приїхала з Італії, – в євро. «По-людськи» – це дорога домовина і одяг для небіжчика. І, звичайно, пишні поминки, «щоби люди не казали»... Не секрет, що весь цей антураж інколи підігрують самі панотці, які при церквах облаштовують «ритуальні послуги», так би мовити, all inclusive.

Вже згодом у цю категорію потрапляє надгробок. Він має бути кращим, ніж в сусідів. Дорожчим. Пишнішим. Фотографія має бути більшою і виразнішою. Основа – не якийсь там бетон, а граніт чи мармур. І

що б там Церква не вчила про шкідливість пластикових квітів для докільля, ці квіти таки мають бути. Не небіжчику вони потрібні. Людям!

А тим часом щодня в соцмережах, в оголошеннях публікують розпачливі благання про допомогу. Тих дві тисячі доларів можуть врятувати життя дитини і вже точно не допоможуть душі небіжчика.

Друзі, в нас усіх є батьки, дідусі, бабці, родина. Деж та й виникає ситуація, яка описана тут. Допоможемо нашим рідним і знайомим зрозуміти, що кам'яний надгробок, найбільший і найдорожчий, допоможе душі менше, ніж одне «Богородице Діво». Що душі наших рідних отримають реальну полегшу від нашого справжнього милосердя та молитви. Що на могилі досить поставити простий хрест і табличку, а решта коштів краще потратити на тих потребуючих, які згодом все життя молитимуться за нашу родину – живу і померлу. Що більшість святих, до яких ми молимося, після смерті (часто мученицької) не мали не лише надгробка, а й хреста, а тіла багатьох були пошматовані та кинуті в братські могили.

Що найприкріше – є не так багато священників, які готові про це говорити з людьми відверто. Гірше, коли такі ситуації прямо сприяють похоронному бізнесу парохів.

А ми – ми ж можемо роздрукувати фотографію хворої на рак дитинки, показати нашим рідним і пояснити, що врятувавши це юне життя, ми збудуємо найкращий надгробок для нашого родича. І душа його справді знайде покій у Бозі.

РІСУ, Блог Володимира ХІЦЯКА

(Продовження,
початок на стор. 1)

1025-ліття Хрищення Русі

ПРО НАЙВАЖЛИВІШЕ

Всі ми прагнемо для своїх дітей різнобічного знання та пізнання. То чому ж вони позбавлені можливості вчити теологію, як вивчають біологію, психологію, філологію? Чому вивчають закони природи й суспільства, але позбавлені знань про їхнього Творця?

Не можна приймати аргумент, що тепер так не прийнято у світі. На який світ хочемо рівнятися? На Америку та Західну Європу, де бачимо стільки аморальності й злочинності? Хіба не краще відновити власну, колись так високу, моральність і духовність? Також не приймаймо аргументу, що вивчати релігію не варто через існування багатьох конфесій. Творець Всесвіту — єдиний, і вчення про нього може бути понад-конфесійним! Проте сучасні релігійно неграмотні керівники держави й чиновники не відають про це й позбавляють наступні покоління можливості знати основну науку. Хотілося б порадижити всім посадовим особам пройти короткий релігійний всеобуч, щоб надолужити те, чого їх позбавила пануюча раніше безбожна й злочинна система, яка за-туманювала всіх комуністичним гаслом «релігія — опіум народу».

Пожинаємо плоди багаторічного

виховання суспільства войовничим атеїзмом. Тож не повинні дивуватися сучасним негараздам. Людська природа мусить мати якийсь духовний стержень. І коли її позбавили духовного культу, вона собі знаходить культ сили, культ грошей, культ різноманітного дурману.

Думається, що після того, як советська держава насильно насаджувала в суспільстві войовничий атеїзм, сучасна демократична держава мала б дбати про повернення всьому суспільству знань про Господа Бога. І це завдання не можна полишати лише на Церкву та її інституції, оскільки велика частина суспільства не знає дороги туди.

Чому колись повсюдно примусово читались лекції про відсутність Бога (і цим керувала держава під проводом злочинної партії!), а тепер нічого з боку державних та освітніх чинників не робиться, щоб реабілітувати релігію в людських умах? Чому державні чинники, славлячи Великого князя Володимира, не наслідують його прикладу?

Дві тисячі літ тому Господь після нас свого Сина-чоловіка, який дав людству вичерпну науку про добро і зло, а до нас вона ніяк не може дійти!

Лишень уявімо собі: коли б кожен

громадянин дотримувався таких простих і гуманних заповідей, як «не убий», «не свідчи ложно», «не посягай на чужу власність», «не затримуй платню», «люби ближнього свого, як себе самого» тощо — яким ідеальним стало би людське суспільство!

Не дотримуються, нехтують, вважають Божі Заповіді чимось застарілим, утопічним... А чому? Та тому, що не знають вчення про Бога та його закони. Вчення про основну суть людського існування трактують, як якийсь міф. І чим більшим релігійним невіглахом є індивід, тим впевненіше твердить про свою правоту. Воістину, кого Бог хоче покарати, тому розум відбирає!

Не позбавляймо самі себе розуму! Добиваймося від Держави забезпечення здобуття всіма громадянами знання про Творця усього сущого та про вчення Ісуса Христа, яке прийшло до нас 1025 літ тому і яке тепер так занепало в Україні.

Предмет теології повинен посісти таке ж поважне місце в освіті, яке посідає філософія. Лише допомігши людям пізнати Бога та Його закони, вичерпні й універсальні, оздоровимо наше суспільство. Зрозуміймо, що лише морально-здорове суспільство здатне створити міцну, справедливую Державу! Тож на відзначення 1025-ліття Хрищення Русі зробимо крок до пізнання Христового вчення, даймо всім людям знання про Бога!

І не треба винаходити якісь новітні науки й закони, не треба намагатися бути мудрішими за Господа Бога. Бо це ні до чого доброго не призводить. Для прикладу, навіщо видумувати якийсь предмет так званої толерантності, який тепер входить у освітню моду? Чого доброго він навчить? Бути толерантним до сьогоднішніх гріхів, як от до абортів, до

одностатевих шлюбів та інших збочень? Навіщо обстоювати свободу до гріхів? Так згодом можна дійти до толеризації різних маніакальних злочинів, трактуючи їх як потребу хворого індивіда! Христова ж наука нагадує, що не можна мовчати на гріх, не можна до гріха заохочувати. Тож задумаймося над цим!

І не біймося про це вголос говорити. А то здається, що багатворим посадовим і публічним людям бракує сміливості вголос визнавати Всевишнього Творця і слідувати його заповідям. Бо як інакше пояснити, що люди, які вважають себе християнами, соромляться вести християнським шляхом свою країну? Прикриваються облудними словами про демократію, свободу совісті, а насправді бояться розірвати пута силоміць насадженого атеїзму. Атеїзму, що є добродійною сліпотою, бо як інакше назвати тих, хто говорить про закони природи і закони суспільного розвитку, не задумуючись, хто ж створив, видав ці закони.

Та чи ми, будуючи і відвідуючи численні храми, йдемо тим шляхом, який вказав Великий князь, чи розуміємо потребу жити з Богом, виконувати Божі Заповіді?! Чи не пора вже усвідомити головну причину всіх негараздів сучасного суспільства і, не чекаючи, що хтось знову навертатиме нас на правильну путь, взятися за самоочищення й відновлення себе і всього людю?

Пора вже зліквідувати релігійну неграмотність, вникнути у вчення Христа, засвоїти його і застосовувати у всіх сферах життя! Тоді зникнуть і всі негаразди: обман, шахрайство, злочинства, розбої і т.п. гріхи, які чинять люди, що не знають Бога, а обрали собі за ідола гроші та розкіш. Коротше кажучи, час не лише відзначати ювілей Хрищення Русі-України, а й жити по-християнськи!

Неодноразово, їдучи в неділю зранку до церкви, доводилося спостерігати, як наші селяни тягнуть чи штовхають поперед себе тяженні візки, завантажені мішками, ящиками, пакетами тощо. Вони поспішають на ринок. Їхня мета — вигідно продати привезений товар, щасливо відбутися назад, додому, щоб наступної неділі знову прибути сюди і знову заробити такі жадані гроші.

Зовсім поруч розмістилися торгові ятки, набиті різним крамом: від шнурів до дорогих фірмових обновок. За прилавками стоять наші городяни і пропонують свій товар. Певна річ: щоб товар продати — його мусить хтось купити. Тому торгівля йде повним ходом. І це зрозуміло.

Не зрозуміло інше. Переважна більшість отих продавців і, відповідно, покупців називають себе християнами. Майже всі, що продають, це — наші селяни. І майже всі, що купують, — вихідці із наших сіл. Нехай би купували, і нехай би продавали: адже жити якось треба. Але ж — не в неділю! Адже Господь наказує: «Пам'ятай день святий святкувати!»

Що сталося з нашим селом? Що сталося з нашими селянами? Що сталося з нами всіма? Напевно, у кожного з тих, що продають і що купують, висить на ланцюжку на шії хрестик або медалік, у хаті на стінах висять гарні ікони, а на полицях припадають порохом численні молитвеники разом зі Святим Письмом. Але й тільки всього...

Ми дійшли до такого стану, коли у нашому житті з'явилося місце для всього. Але не стало місця для Бога. Для нас Божий Закон став зайвим, і його Заповіді нас обтяжують. Ми хочемо свободи, забуваючи, що свобода — це не сваволя. І

ми прагнемо добробуту, забуваючи, що добробут не означає гріх.

Здоровий глузд підказує, що необхідно схаменутися. Потрібно терміново щось змінювати. Непоганим прикладом для нас можуть стати наші сусіди-поляки. Так, у Польщі стартувала акція під назвою: «У неділю не купую». Під таким гаслом «Католицька Акція» в Польщі розпочала кампанію на підтримку святкування неділі. Її ціль — звернути увагу не тільки на святість неділі, а й на права людей, що працюють, на гідне життя, відпочинок, проведення часу з родиною. «Католицька Акція» нагадує слова бл. Івана Павла II, що «праця — для людини, а не людина — для праці».

Ось деякі положення акції:
Не купую в неділю, бо:

- не хочу, щоб інші працювали, коли я відпочиваю;
- люди, які працюють у магазинах,

теж хочуть провести час із родиною;
- дозволяю іншим дотриматися морального закону утримання від праці в неділю;

- хочу присвятити цей час родині і Богу.

Завжди пам'ятаю, що:

- неділя відрізняється від інших днів тижня, оскільки є днем Господнім;
- святкування неділі є дотриманням третьої заповіді Божої і першої церковної заповіді;
- цей день є часом роздумування, тиші, читання і медитації.

Як Бог «спочив сьомого дня від усього Свого діла, що творив був» (Буття 2, 2), так само життя людини складається з праці і відпочинку. День Господній — це час, який можемо присвятити родинному, культурному, спільнотному і релігійному життю (пор. Gaudium et spes, н. 67).

У подібний спосіб і Елладська Пра-

вославна Церква долучилася до протестів проти ініціативи влади, яка бажає узаконити торгівлю у недільні дні. Противниками нового законопроекту є багато торговців і профспілки. Річ у тім, що раніше консервативний грецький уряд Антоніса Самараса вніс до парламенту законопроект, що передбачає в якості «опції» можливість роботи торгових установ протягом семи недільних днів на рік. Якщо закон буде прийнятий, то місцеві органи влади також отримають право додавати до цих семи днів додаткові недільні дні. У відповідь Священний синод Елладської Церкви та її предстоятель архієпископ Ієронім виступили з заявою, в якій підкреслили, що людське життя не зводиться до цифр — «люди потребують днів відпочинку». А один із грецьких архієреїв — митрополит Пірейський Серафим — пішов ще далі: він пригрозив відлученням від Церкви тим парламентаріям, які проголосують за новий закон, — повідомляє Християнський портал «Кіріос».

Мусимо погодитися, що і продавці, і покупці — наші вірні, наші парохіяни. Наш обов'язок — застерегти їх від подібних речей. Якщо будемо мовчати — все залишиться на своїх місцях. А Господь спитає з нас, адже мовчати на гріх — є гріхом. Об'єднаймося у цьому намірі і закличмо наших парохіян, наших сусідів, наших рідних і близьких не купувати у неділю нічого. Якщо не буде кому купувати — не буде для кого продавати. Неділя — не для торгу, неділя — для Бога!

о. Іван ГАЛІМУРКА

Як відбувалися обрання Римських Пап після апостола Петра

Історія Церкви

«Тож і Я тобі заявляю, що ти – Петро (скеля), і що Я на цій скелі збудую Мою Церкву і що пекельні ворота її не подолають. Я дам тобі ключі Небесного Царства, і що ти на землі зв'яжеш, те буде зв'язане на небі; і те, що ти на землі розв'яжеш, те буде розв'язане й на небі» (Мат. 16, 18-19), – ці та деякі інші слова Ісуса стали основою для католицької (папської) моделі Церкви, що незмінно діє вже дві тисячі років. Петрове служіння протягом всієї історії було досить важливим у християнському світі, і навіть сьогодні увесь релігійний та нерелігійний світ затамував минулої весни подих в очікуванні понадмільярду Церкви. Яким же чином відбувалися вибори Папи і як вони змінювалися в ході історії?

Обрання єпископа Риму в перші століття життя Церкви не відрізнялося від процесу обрання інших єпископів. Деякі правила церковних виборів можна знайти вже в 44-й главі Першого послання до Коринтян Папи Климента, однак для того, щоб ознайомитися з прямими свідченнями обрання Пап, потрібно почекати до появи творів святого Кипріяна. У своїх «Листах» (44-55, а особливо в 55) він пише про обрання святого Корнілія, яке проходило в атмосфері особливого занепокоєння через проблеми з Новаціаном. Це було в березні 251 року. В обранні Корнілія, – свідчить Кипріян, перераховуючи всі ієрархічні рівні, – брали участь духовенство і народ, а присутні єпископи звали його в сан єпископа. Уже в ті часи новообраний єпископ Риму інформував єпископа Карфагену про своє обрання

на Римський престіл.

Починаючи з IV століття, відповідно до практики обрання єпископів, що склалася після Нікейського собору, вибори Папи стали турботою насамперед духовенства, яке заручалося згодою народу і знаті. Кандидат повинен був пройти через всі ієрархічні щаблі і, як правило, був архидияконом – цей титул більше відносився до сфери адміністративного управління Римської Церкви. Зазвичай новий Папа обирався через три дні після смерті попереднього (хоча це правило супроводжувало безліч винятків, а найтриваліший період вакантної Папської катедри – 3 роки – передував обранню Григорія X в 1271 році). Отже, три дні – на вибори нового Папи, а його висвячення відбувалося наступної неділі.

Від Юстиніана I до Костянтина IV, тобто до 685 року, новообраний Папа повинен був просити в імператора розпорядження (iusio або praescriptio) про своє висвячення, а також сплатити в імперську канцелярію досить значний податок. Крім того, він повинен був просити підтвердження й у екзарха Равенни. Останнім, хто просив у екзарха підтвердження свого обрання, був Папа Григорій III у 731 році. Але у виняткових випадках можна було обійтися і без схвалення екзарха, як це було у випадку з обранням Пелагія.

Висвячення римського єпископа вже в IV столітті стало прерогативою, як свідчить святий Августин, єпископа Остії. Разом з єпископом Остії в священстві брали участь також єпископи Альбано і Порто. Після обрання та висвячення новий Папа розсилав патріархам і єпископам основних

катедр синодальні послання, в яких повідомлялося про його обрання на Престіл святого Петра. Цей звичай засвідчений вже святим Кіпріаном у Карфагені.

Обрання Папи завжди було релігійною і політичною подією особливої ваги, тому не варто дивуватися, що вже в стародавні часи його супроводжували бурхливі пристрасті і ниці політичні інтереси. Цивільна влада неодноразово вважала своїм обов'язком втрутитися у вибори заради збереження громадського порядку або нав'язуючи своїх кандидатів, і не завжди це відбувалося на користь Апостольського Престолу.

Дійшло до того, що папські вибори повністю підпорядковували своїй владі німецькі імператори, що призвело до появи антипап в XI та XII століттях. Монархи Іспанії, Франції та Австрії також втручалися у вибори Папи – з XVI століття аж до конклаву Пія X. Їх підступною зброєю було вето, що накладається на обрання того чи іншого кандидата.

У 769 році Римський Синод закриває шлях до папства для всіх, хто не володіє титулом кардинала (пресвітера чи диякона), – на противагу тому, що до цього Папу обирало все духовенство та особливо важливі персони. Однак «Constitutio Romana» повернула в 824 році знаті і народу їхню роль в обранні Папи. Проте, щоб уникнути зловживань, на висвяченні новообраного повинні були бути присутніми легати імператора. Римський Синод 898 року знову підтвердив необхідність присутності цих легатів та обмежив коло виборців Папи до єпископів та

духовенства Риму. Але вибори повинні були проходити в присутності Сенату і народу.

Щоби перешкодити грубим зловживанням, які допускалися чи не при кожному обранні, Папа Миколай II у 1059 році обмежив коло виборців до кардиналів-єпископів, до яких приєдналися й інші кардинали, що мали священний сан. Решта ж духовенства і народ скликалися для того, щоби лише схвалити зроблений вибір. А сам кандидат повинен був належати до духовенства Римської єпархії, і тільки у випадках особливої потреби можна було вдаватися до кандидатів ззовні. Миколай II передбачив також той випадок, коли з якихось причин вибори повинні були відбуватися за межами Риму.

Декрет, яким Папа Миколай II надав право вибору Папи Колегії кардиналів, ознаменував собою новий період в історії папства. Він розвивався аж до сучасного порядку обрання понтифіків, що вимагає більшості голосів – дві третини – для дійсних виборів, виключаючи кардиналів у віці понад 80 років. Але в будь-якому випадку кількість кардиналів-виборців не повинна перевищувати 120 чоловік.

Християнський портал KIPIOC за матеріалами Радіо Ватикан

Чи гріх, їдучи на вихідні, пропускати Святу Літургію?

Питання: Влітку мені час-то доводиться виїжджати кудись на вихідні, не маючи можливості брати участь у Святій Літургії. Чи є це тяжким гріхом?

Відповідь: Припис брати участь у Службі Божій у недільні та святкові дні є строгим, тобто його невиконання є тяжким гріхом. щоб мати можливість надалі приступати до Святого Причастя, необхідно піти до сповіді і цей гріх визнати.

Неодноразово згадуючи про обов'язок віруючих брати участь у Літургії в неділі та приписані свята, Кате́хизм Католицької Церкви стверджує: «Вірні зобов'язані брати участь в Євхаристії у дні приписаних свят, якщо вони не звільнені від цього зобов'язання з серйозної причини (наприклад, хвороба чи догляд за немовлям) або якщо їх священник не зняв з них зобов'язання» (ККЦ 2181). Далі говориться: «Ті, хто свідомо не виконують цього зобов'язання, чинять тяжкий гріх».

У християнстві шанування недільного дня і свят завжди вважалося однією з головних потреб християнського життя. Недільна Літургія – це участь

у житті спільноти та свідок твоєї віри у воскреслого Господа.

Св. Ігнатій Антіохійський, який жив у II столітті, писав: «Хто не з'являється на (церковному зібранні), тим опанувала гордість, і він вже сам себе засудив».

Помісний Ельвирський собор, що пройшов у IV столітті, приписав: «Хто проживає в місті й не приходить в Церкву протягом трьох неділь, повинен бути відлучений на деякий час» (правило 21 Ельвирського собору).

Те ж саме наказують правила Сардикийського та Агдського соборів (відповідно в IV і VI століттях).

В одному з послань, присвячених недільному дню, – «Dies domini» – Папа Іван Павло II писав: «Ці постанови помісних Соборів призвели до повсюдного звичаю, обов'язковий характер якого сприймався як щось цілком природне (...) Це законоположення зазвичай розумілося як таке, що накладає серйозне зобов'язання: таке вчення Кате́хизму Католицької Церкви, – і неважко зрозуміти чому, якщо ми враховуємо, наскільки життєво важлива неділя для християнського життя» (47).

Безумовно, не можна сказати, що порушення автором питання заповіді про шанування недільного дня пояснюється презирством до приписів Церкви чи лінню. Проте це ознака того, що Господь не знаходиться на першому місці в житті, що ми не любимо Його всім серцем і всіма силами.

Йдеться про перегляд шкали цінностей.

Наведемо приклад нашого майже сучасника – блаженного П'єра Джорджо Фрассаті. Він був захоплений походами в гори. Читаємо в одному з його листів: «Кожен день, який проходить, я пристрасно захоплююся в гори, вони мене чарують»; «Я хотів би проводити в горах цілі дні, споглядаючи в їх чистому повітрі велич Творця». Любов П'єра Джорджо Фрассаті до гір дійсно колосальна. Але якщо походи в гори не гарантували йому можливості участі в Святій Літургії, він відмовлявся від цих прогулянок. Прича́щення Господа Ісуса Христа було його життєвою потребою, він не міг без цього жити.

Якщо є можливість, то було б чудово поєднувати недільні прогулянки та походи зі Святою Літургією. Звичайно,

така можливість є далеко не у всіх і не завжди. Але людина, для якої дійсно любов до Бога знаходиться на першому місці, знайде спосіб провести вихідні так, щоб не позбавляти себе Євхаристії. Зауважимо, що автор питання говорить саме про «вихідні», а не про неділю. Між цими двома поняттями є велика різниця. «Вихідні» – це дні, вільні від роботи та навчання, призначені для відпочинку, зміцнення сил. Неділя ж – це день Господній, освячений Ним Самим і присвячений Йому. Це має стати орієнтиром для життя християнина.

Наше прагнення провести більше часу з сім'єю, присвятити його ближнім, жодним чином не може суперечити основному змісту дня Господнього. Звичайно, бувають ситуації, коли наші близькі не поділяють нашої віри і не беруть разом з нами участь в Євхаристії. Кожен випадок суто індивідуальний, але любов Бога вартує певних жертв. Навпаки, наша участь у недільній Літургії, наше прича́щення Христових Тайн, перетворить не лише нас, а й наші відносини з найближчими людьми, навіть якщо вони не повністю або зовсім не по-

діляють нашу віру.

Зрештою, можна організувати сімейний відпочинок так, щоб мати можливість брати участь у Службі Божій у суботу ввечері або в неділю ввечері – на закінчення дводенного вікенду.

Підводячи підсумок, потрібно все ж зазначити ще раз, що коли католик не бере участі в Святій Літургії в неділі та приписані свята, він здійснює тяжкий гріх. Якщо ми їдемо на вихідні, знаючи, що це буде перешкоджати участі в Євхаристії, цей гріх чинимо свідомо. Його потрібно сповідувати, і маючи його на душі, не можна приступати до Причастя. Зрозуміло, бувають випадки, коли ми плануємо брати участь у недільній Літургії на місці відпочинку, але всупереч нашим очікуванням виявляється, що такої можливості там немає. У такому випадку, хоча йдеться про важку матерію, ми не несемо відповідальності за порушення заповіді й можемо приступати до Святого Причастя на наступній Службі Божій.

За матеріалами <http://ru.radiovaticana.va> Католицький Оглядач

Вшануймо праведника

До 100-ліття від дня народження о. Богдана Сенети (1913-2004), пароха с. Добряни і Путятичі, довголітнього в'язня сибірських таборів

Отець Богдан Степан Сенета народився 27 червня 1913 року в с. Яксманичі Перемиського повіту у сім'ї місцевого пароха о. Богдана Сенети і Стефанії з Гайдукевичів.

Навчався у Перемиській гімназії, яку закінчив у 1933 році, після чого протягом 1934-1939 років студював богослов'я в духовній семінарії в тому ж Перемишлі.

Закінчивши семінарію, отримав священства з рук єпископа Перемиського Йосафата Коциловського. Подія ця відбулася в катедральному храмі св. Івана Христителя.

Після висвячення о. Богдан отримав призначення на сотрудника в с. Уйковичі Радимнянського деканату біля Перемишля. Довголітнім парохом тут був о. Іван Сорокевич (1863-1845), якого в 1945 році вбила польська боївка.

Наприкінці 1942 року о. Богдана перевели у с. Добряни Судово-Виснянського деканату з обов'язком душпастирствувати у сусідньому селі Путятичі. Молодий священник організував навколо себе молодь і славний був з гарних проповідей та наук при сповіді.

Отець Богдан відмовився «возз'єднатися» з РПЦ і після Львівського псевдособору 1946 р. залишився у Добрянах, продовжуючи підпільну душпастирську працю. Місцеві органи МВД постійно слідували за ним, шукаючи нагоди арештувати за «антирадянську діяльність». І 12 березня 1950 року о. Богдан таки був арештований, звинувачений у «бандпосібніцтві» і вивезений на спецпоселення. Єдиною його «провиною» перед радянською владою була відмова перейти до РПЦ.

Арештувавши священника, атеїсти хотіли закрити і церкву в с. Добряни.

— Я розкажу такий випадок, ... якраз сінокос ... був, — розповідає п. Ольга Гук. — Приїхали забирати з церкви образи, а наша церква — при цвинтарі, тому з неї нічого не зробили. З неї могли зробити, так як по селах робили, магазини чи навіть якісь там склади. А в нас неможливо було то зробити, бо то — разом з цвинтарем. То люди як стали в дзвони бити... бігли з поля хто в чому, хто що в руках тримав, хто — з вилами, хто — з граблями, хто — з мотиками... Всі бігли до церкви. Ікони в той час брали не для збереження, а для знищення — їх спалювали або невідомо де дівали. А люди наші боронили своє, бо вони пам'ятали свою віру, католицьку, як їх вчив отець парох [Сенета]. Стояли не раз у снігу під церквою по коліна і відправляли самі Служби Божі, як не було нікого. І відстоювали свою віру.

У 1950-1954 роках о. Сенета відбував заслання у селищі Торба Зирянського району Томської області. Опісля він переїхав до своїх рідних (брата о. Мирослава і сестер Марії та Софії) у радгосп Чорнореченський Хабаровського краю, які також відбували покарання. Отець Богдан працював на засланні лісорубом та різноробочим.

— Після того, як вже з нами був отець Сенета, ... ми почали так, помаленьку, сходитися до хати, і вже в хаті молилися спільно. Після того, як вже

нас дали на такий... посьолок Торба і там над берегом ріки були... землянки... В одній такій землянці ми собі вибрали місце і там сходилися всі... Коли йому прислали єпитрахиль... частички, прислали чашу, він почав відправляти Служби Божі, молебні. Відправляли потихеньку ... ми собі в неділю рано відправляли... Ходили люди до сповіді, до Причастя. Він сам йшов, як була хвора людина, чи хтось помер, — то він сам ходив. Але то все було тихо. То було так тихо роблено, що то навіть не було пізнати, — так про душпастирську діяльність о. Богдана на засланні згадує Михайло Довбуш — співв'язень о. Сенети.

А ось який донос пише на о. Богдана Сенету зам. начальника управління МГБ Томської області Прищепа: «Сенета оказує релігійне впливля на окружающую среду. Устраивает релігійні зборища. Нелегально крестить детей местного населения. В том числе — детей отдельных членов КДБ. Так, 18 марта 1951 года он окрестил ребенка члена ВКПБ Шанина Ивана Егоровича, рабочего Тарбинского лесозаготовительного участка. 22 апреля 1951 года Сенета проводил крещение ребенка секретаря первичной парторганизации лесозаготовительного участка Глибанова Михаила Яковлевича. В конце марта сего года Сенета совершил обряд окрещения ребенка рабочего участка Некрасова Фьодора. Причому на крестинах присутствовал начальник лесозаготовительного участка, член ВКПБ Власов и коммунист Шеляев. Сообщаю о выше сказанном для принятия соответствующих мер».

Крім важкої праці і нестерпних умов життя, дошкуляв голод. Коли дозволили повертатися в Україну, родині Сенет не було за що. Потрібно було зібрати хоч якісь кошти на дорогу. Тому-то о. Богдан Сенета разом зі своєю сестрою Софією і братом о. Мирославом мусіли ще довгі роки важко працювати.

Повернулись щойно в 1975 році. Спочатку проживали в Добрянах, у будинку Стефанії Содоми, але згодом переселилися до с. Зимна Вода біля Львова. Тут отець Богдан продовжував активну душпастирську діяльність: хрестив, сповідав і хоронив померлих, за що неодноразово потрапляв у «поле зору» радянських спецорганів. Не покидав він своєї душпастирської праці і в рідних Добрянах. Приїжджав перед Різдом, чи Великоднем, чи іншими святами. Це не минало пильних очей дільничного.

Отець згадував: «Як тільки я поїхав у село, йшов дорогою, зайшов до якоїсь хати, вже на другий день ... кагебіст приїжджав до мене в Зимну Воду. «Ви були там і там?» — «Так, я був». — «А Вам хіба можна?» — «А я хворого ходив висповідати». — «Я Вас прошу, Богдан Степанович, не робіть того. Можете висповідати, тільки так, висповідати секретно. Бо я також маю начальника, він мене висварить, я маю неприємності...»

Після таких відвідин отець відправляв деякий час тільки вдома, але вірні знову просили душпастирської опіки, і він йшов, незважаючи на жодні перешкоди.

Знав і пам'ятав своїх мирян по імені.

Богдан Степан Сенета студент богослов'я. Перемишль, 1938 р.

А вони до сьогодні зберігають образи, медалики і вервички, подаровані ним колись.

В 1989 році отець Богдан разом з братом о. Мирославом брав участь в походах та маніфестаціях за легалізацію Української Греко-Католицької Церкви.

З відродженням УГКЦ в 1990 році о. Богдан Сенета отримав дозвіл від митрополита Володимира Стернюка продовжити свою священничу працю в Добрянах. Незважаючи на різні перешкоди, незгоди серед віруючих, вік та хвороби, він ревно працював для добра Церкви та свого народу.

Стараннями Інституту історії Церкви о. Богдан Сенета разом з іншими заслуженими священниками УГКЦ 11 січня 1998 року в Митрополичих палатах у Львові був нагороджений папською медаллю «За заслуги перед Церквою та Апостольським престолом» («Pro ecclesia et Pontifice»).

Його також нагороджено почесною відзнакою Народного Руху України та грамотою до 60-ліття священничої діяльності.

Жертвна праця о. Богдана Сенети дала свої гідні плоди: декілька осіб з його парафіян посвятили своє життя на служіння Богові. Серед них — влади́ка Йосиф (Мілян), єром. Севастіян (Дмитрух), о. Іван Паліса, о. Степан Андрусишин ЧНІ, о. Володимир Сабат ЧНІ, о. Назар Гавриляк, о. Роман Яцик, о. Андрій Чорненький, с. Маргарета Гук (Згр. св. Йосифа), с. Порфирія Галіберта (студитка), мгр. богослов'я Богдан Шніцар (пом. 2011 р.). Кілька юнаків навчаються у духовних семінаріях.

«Ми таких мук не мали, хіба що на Сибіру були. Зимно, голод, нужда — то все таке фізичне. А тепер треба стояти, пам'ятати то, що ми таки були добрими християнами, добрими священниками — не задля користі та грошей, а задля того, щоби вірно прямувати дорогою до життя вічного» — ось такі настанови о. Богдан залишив для віруючих і священників в інтерв'ю для Інституту історії Церкви.

Отець Богдан Сенета помер 11 грудня 2004 року. Похований ісповідник віри на цвинтарі у Добрянах.

о.Тарас БУБЛИК, Ірина КОЛОМИЄЦЬ, Інститут історії Церкви УКУ

27.06.2013 р. у школі с. Добряни відбулось відкриття виставки «Вшануймо праведника», присвяченої життю і діяльності о. Богдана Сенети. До організації виставки долучились Інститут Історії Церкви Українського католицького університету, Львівський музей історії релігії. На виставці представлені особисті речі священника, євхаристійний набір, фотографії, архівні документи. (фото Андрія КОПАКА).

Чи підтримав глава Католицької Церкви геїв?

За тиждень до своєї смерті маніяк щиро покавсяся

Наприкінці серпня померла людина, чие ім'я й досі викликає безмежний жах. Це Анатолій Онопрієнко – в'язень камери-одиночки Житомирської в'язниці № 8, один із найжорстокіших серійних убивць у світі. «Український Чикатило», «Термінатор», «Звір» – такі прізвиська носив за життя маніяк. Засуджений до страти, він уникнув розстрілу і прожив ще 17 років.

Господь довго чекав на його навернення, і аж тепер явив йому Своє милосердя: за тиждень до своєї смерті вбивця Анатолій Онопрієнко, на руках якого – кров 52 людей, покавсяся.

Як повідомляє «Комсомольська правда в Україні», маніяка висповідав протоієрей Вадим (Шапран) (УПЦ МП), відповідальний за духовно-пастирську опіку Житомирського установи з виконання покарань № 8.

«Спочатку Онопрієнко куражився, – розповідає отець Вадим. – На мої неодноразові пропозиції висповідатися він відповідав: «Я не можу померти: у мене – довічне ув'язнення і мене ніщо не обтяжує». Але приблизно два тижні тому я знову запитав його без особливої надії: «Ви не хочете сповідатися?» І він раптом відповів: «Дуже хочу!»

Онопрієнко висповідався 20 серпня в тюремному храмі.

«Його каяття було справді щирим. А через тиждень він відійшов до Бога, який дозволив йому покаятися перед смертю. Для невірних це, може, і нічого не означає, але для мене це вражає. І я хочу про це говорити, щоб люди пам'ятали, що є суд людський, а є і суд Божий», – додав священник.

За його словами, Онопрієнко після сповіді вирішив жити інакше. Він хотів причаститися, а священник планував взяти його на Літургію. Протоієрей вважає, що гріхи все ж обтяжували Онопрієнка, хоча в перші роки ув'язнення він стверджував, що вільний від докорів сумління.

Анатолій Онопрієнко помер від серцевої недостатності 27 серпня. Родичі відмовилися забрати його тіло, тому його планували поховати за державний рахунок і таємно.

Петро ЄВЧИН

Совість замучила...

У Великобританії злодій повернув вкрадену 42 роки тому Біблію

42 роки тому німецький зловмисник викрав Біблію з Троїцького храму, що у графстві Західний Суссекс у Великобританії. Сьогодні злодій повернув святу книгу її власникам. Книга не проста, адже її вік – понад 200 років.

В анонімному листі до парафіяльної громади зловмисник пояснив, що був невдоволений якістю англійських курсів у парафії. Біблію чоловік використовував для того, щоби з її допомогою поліпшити свій рівень англійської мови, проте це йому так і не вдалося.

Дружина злодія весь цей час злилася на чоловіка через вкрадену річ, – повідомляє в листі анонімний автор. Досі у чоловіка не було достатньо мужності, щоби повернути Біблію власникам. І лише тепер, вийшовши на пенсію, він відчув у собі прагнення «робити добро».

За матеріалами Katholisch.de

Що насправді сказав Папа Франциск

Нещодавно світова преса вибухнула заголовками «Папа Франциск підтримав геїв!», «Папа проявив відкритість до геїв-священників!», – тому подібне. Справді, сенсація: Католицька Церква – найбільше християнське співтовариство в світі – змінює своє вчення про етику в області статі! Чи, може, це не сенсація і журналісти знову все прибрехали?

Таки прибрехали... Ніякого перегляду вчення Церкви Папа не замислив.

Що насправді сказав Папа? Під час тривалого інтерв'ю, відповідаючи на питання про «гей-лобі» у Ватикані, він сказав буквально таке: «Я думаю, що коли ми зустрічаємо гея, ми повинні розрізняти особистість гея і гей-лобі, тому що лобі – це не добре... Якщо людина – гей і шукає Господа та добру волю, то хто я, щоб судити його?.. Проблема не в тому, що хтось має таку схильність; ні, ми всі повинні бути братами. Це – найголовніше». Коли його запитали про гомосексуальну поведінку, він зазначив, що така поведінка – гріхозна, і що така людина потребує прощення – яке вона знайде, як тільки покається.

Непорозуміння, частково на вмісне, з боку низки коментаторів, виникло навколо слова «гей» – і в чому можна вгледіти помилку Римського Папи, так це в тому, що він взявся взагалі це слово використовувати. Справа в тому, що «гей» – це ідеологічний термін, умисно і свідомо сконструйований з ціллю, щоби збивати з пантелику і заплутувати. Воно може означати, принаймні, чотири різних поняття:

1) Людина, яка має «вроджену та незмінну сексуальну орієнтацію». Варто зазначити, що сама теза про існування такої вродженої та незмінної орієнтації не тільки не знайшла підтвердження за десятиліття досліджень, але і зіткнулася з великою масою даних, які явно суперечать їй. «Орієнтація»,

тобто надання переваги партнерам своєї або чужої статі, виявилася річчю досить нестабільною, гнучкою і плинною, і вже точно не обумовленою генетично;

2) людина, яка відчуває гомосексуальні спокуси;

3) людина, що здійснює гомосексуальні акти;

4) людина, що сповідує певну ідеологію, в рамках якої, наприклад, гомосексуальне співжиття прирівнюється до шлюбу.

Папа, очевидно, вжив термін «гей» в сенсі пункту 2: «людина, яка відчуває гомосексуальні спокуси». Папа сказав, що такі люди «повинні бути інтегровані в суспільство і не піддаватися маргіналізації».

Таким чином, Папа просто підтвердив традиційні погляди Церкви. Спокуса як така, в тому числі, гомосексуальна, ще не є гріхом. Людина, яка зазнає такої спокуси, точно так само не є мужоложником, як і людина, що зазнає гетеросексуальних спокус, не є блудником. Така людина потребує підтримки. Людина, яка впала у гомосексуальний блуд, грішить і потребує того ж, що й людина, яка впала у будь-який інший блуд – вона повинна визнати свій гріх гріхом, покаятися, прийняти прощення і докласти зусиль для того, щоби так більше не робити.

Людина ж, яка сповідує гей-ідеологію, зокрема, яка вважає

гомосексуальне співжиття рівнозначним шлюбу, перебуває поза Церквою, доки не перегляне свої погляди. Винною (і потребуючою прощення) людину робить не спокуса, а згода на гріх, а чужою Церкві – сповідання поглядів, несумісних з її вірою. Целібатний «гей» – це як розпусник, що не блудить, або непитущий п'яниця. Зрозуміло, до нього не може бути жодних претензій.

Кампанія ліберальної преси під умовною назвою «Ура, ми лемимо, гнеться Папа!» – це якраз прояв тієї підміни понять, на якій, головним чином, і будується гей-риторика. Коли слово «гей» має, принаймні, чотири різних значення, то фразу, яка містить якісь твердження щодо «гея» в сенсі пункту «2» легко перекручувати так, щоби вона стосувалася «геїв» у значеннях «1», «3» і «4». Тому таких слів як «гей» або «особистість гея» краще не вживати. Як сказав надзвичайно далекий від благочестя, зате досвідчений в розпусті американський письменник Гор Відал: «Не буває гомо- або гетеросексуальних людей. Бувають гомо- або гетеросексуальні акти. Більшість людей являють суміш імпульсів, якщо не практик».

Сергій ХУДІЄВ,
«Католицький оглядач»

У мене підростало двоє дітей, і раптом виявилось, що я вагітна втретє. Довгі роздуми... Я повинна перервати його життя – іншого виходу немає. Повірте, так буває...

Виявилось, що аборт – платна послуга, яка, крім того, коштує немало. Звичайно, багато жінок думають по-іншому: операція позбавляє їх від проблем, і за це справді треба заплатити. Але мені це видалось парадоксальним.

Усе ж таки я прийшла туди, в гінекологічне відділення лікарні. Кілька років тому я лежала тут на збереженні з першою донечкою. Пам'ятаю, як з іншими майбутніми матусями ми обмовляли тих, хто відважився на аборт. Говорили, що декотрим із нас не просто навіть завагітніти; хтось не може виносити дитину, але не втрачає надії, а вони... Та щоб ми... Та ніколи! І ось тепер це «ніколи» сталося зі мною...

МОЇ СУСІДКИ

Зазвичай ті, хто вирішив позбутися дитини, чекають операції в особливій палаті, окремо від породіль. Так спокійніше для всіх. І цього разу нас у палаті було четверо. А ще троє – в сусідній. Разом – семеро. Я тоді спробувала поррахувати: операції роблять щодня; припустимо, таких днів у році близько двохсот. Скільки ж то людей убивають тільки в одному відділенні? А скільки – по всій країні? Одна справа – читати статистику, а інша – усвідомити на власному досвіді.

Моїми сусідками по палаті були три жінки: дамочка років тридцяти п'яти, ще одна – трохи молодша і – зовсім молоденька. Процедура відкладалася, і між нами зав'язалася розмова. Виявилось, що в усіх були свої, на їх погляд, досить вагомі причини прийти сюди. У першої (назвемо її Ларисою) вже була дитина, хлопчик п'яти років, і вона більше не хотіла дітей. «Як би цього ще виростити, виховувати», – говорила вона. Але чомусь ця панянка не видалася мені бідною; навпаки, вона була добре одягнена, з дорогими прикрасами, і взагалі виглядала дуже елегантно. У другій (нехай буде Світланою) перша дитина народилася зовсім недавно, менше року тому, тому другу, за її словами, поки що «народжувати зарано». Третя, молоденька (Наталя), йшла на аборт уже вдруге. Дітей у неї поки що не було. Вони з чоловіком зовсім недавно купили квартиру, але не встигли ще зробити в ній ремонт. І тільки через це вона «поки що» не хотіла народжувати.

ОЧІКУВАННЯ

Ми сиділи на ліжках, розмовляли, навіть сміялися. Але мене не покидало відчуття дикості, абсурдності того, що відбувається. Чотири молоді жінки. У кожної – свої причини, на їх погляд, дуже важливі. Але ж це не скасовує того, що ми маємо намір скоїти вбивство... І ми можемо при цьому жартувати?

МЕДИЧНА ДОПОМОГА...

Прийшла лікарка, розповіла про операцію, про те, які ліки пити після неї, і про можливі ускладнення. Вона була спокійна і діловита. Для неї це – черговий робочий день. Потім увійшла санітарка, літня жінка, проста і трішки грубувата. Вона веліла нам заправити ліжка так, щоб потім було зручніше перекладати нас із каталки, і розповіла, як ми повинні з'явитися в операційну. Було помітно, що для неї це теж буденна справа. Якщо вона і засуджувала нас, то тільки за «необережність», через яку ми тут опинилися. Її хвилювала побутова сторона питання, а не моральна.

ЧОМУ ВОНА ЦЕ РОБИТЬ?

Потім нас знову залишили самих. Чекало було дуже важко. Річ не в тім, що через майбутній

Як я робила аборт...

наркоз ми нічого не їли, а в тім, що хотілося вже швидше позбутися всього. Щоб згаяти час, я говорила з Наталею, молоденькою. Виявилось, що насправді їй би, мабуть, і хотілося мати дитину. Вони з чоловіком одружені вже півроку, але вже вдруге відкладають, бо поки що ще не час – є інші справи. Своїм батькам вона навіть не розповіла, адже вони змусили б її зберегти вагітність. Але так вони вирішили з чоловіком. І ще вона багато говорила – наче виправдовувала себе. Я спробувала пояснити їй, що ремонт – не причина для абортів, але розуміла, що не маю морального права переконувати її: я ж така сама. Якщо б проявила тоді трохи напористості, одне життя було б збережено.

Спочатку оперували жінок з іншої палати. Ми тільки чули, як їздять по коридору каталка. І я була вражена неабияк: усе відбувалось дуже швидко. Звук коліс лунав через кожні п'ять хвилин, якщо не частіше. Отже, на саму процедуру потрібно всього дві-три хвилини. Що це в порівнянні з цілим життям, яке могло би прожити це ненароджене маля?

Почали викликати з нашої палати. Я бачила, як ішли жінки і як їх привозили назад, як їх перекладали на ліжко, ставили на живіт пакет із льодом, накривали ковдрою... Мене охопив жах! Ні, це був не страх болю чи чогось іншого, а саме жах – від того, що відбувалось на моїх очах.

НАЗВАЛИ МОЄ ІМ'Я...

Я пройшла коридором, зайшла в операційну, лягла на стіл. Лікар відвернулася, готувала інструмент. Медсестра підійшла, щоби ввести мені наркоз. І тут мене затрясло, я затремтіла всім тілом так, що це було помітно. Медсестра запитала, що зі мною. Її ніколи було довго розмовляти, але не запитати вона не могла. І тут я зрозуміла – аж тут я все зрозуміла! Я усвідомила, що ніколи, нізащо, ні за яких обставин, якими б поганими вони не були, не зможу вбити свою дитину! Цього не може статися. «Я не хочу», – ось і все, що я змогла сказати. Я знала: ще мить – мені введуть наркоз, і я вже нічого не зможу змінити. Але я встигла, я її врятувала...

Я повернулася в палату і розридалася. Плакала від щастя, що моя дитина зі мною, вона тут, я знаю, що вона в мені і вона мені вдячна. І я плакала за всіх, хто не зміг врятувати своїх дітей.

І тут закричала Наталя. Наркоз відходив, і вона вже була при пам'яті, але поки що не повністю. І прорвалось те, що вона намагалася приховати від самої себе. Вона благала повернути її дитину, вона металася на ліжку, намагалася встати і йти... І це, напевно, було найстрашнішим, що я бачила у своєму житті, – плач матері за вбитою нею дитиною! Вона була її потребою, але, підкорившись помилковим уявленням про те, що правильно, а що ні, що важливо, а що може почекати, вона позбулася її. І не могла собі цього пробачити!

А моєму маляті вже чотири місяці. Воно вміє перевертатися зі спини на живіт і пробує сидати. Якщо це видається вам занадто простим, то повинна запевнити: для такого маляти – це серйозні досягнення. І, напевно, я люблю його трохи більше за інших дітей, тому що воно – вистраждане.

By Versal — серпня 08, 2013

Вчені знаходять Бога

Абсолютним потрясінням для наукового світу став виступ відомого професора філософії Ентоні Флю. Вчений, котрому сьогодні далеко за 80, довгі роки був одним зі стовпів наукового атеїзму. Протягом десятиліть Флю видавав книги і читав лекції, побудовані на тезі про те, що віра у Всевишнього – невиправдана. Однак низка недавніх наукових відкриттів змусила великого захисника атеїзму змінити свої погляди. Флю публічно заявив, що помилявся, а Всесвіт не міг виникнути сам по собі – він, очевидно, був створений кимось більш могутнім, ніж ми можемо собі уявити.

За словами Флю, раніше він, як і інші атеїсти, був переконаний, що колись у давнину з мертвої матерії просто з'явилася перша жива матерія. «Сьогодні неможливо собі уявити побудову атеїстичної теорії виникнення життя і появи першого організму репродукування», – каже він. На думку вченого, сучасні дані про будову молекули ДНК незаперечно свідчать про те, що вона не могла виникнути сама по собі, а є чистею розробкою. Генетичний код і буквально енциклопедичні обсяги інформації, які зберігає в собі молекула, спростовують можливість сліпого збігу.

Згідно з публікацією видання «Корреспондент», інший науковець-атеїст – британський фізик Мартін Джон Ріс, який нещодавно став лауреатом Темплтонівської премії і отримав \$ 1,4 млн за те, що довів існування Творця, вважає, що Всесвіт – дуже складна штука. Цей вчений, в чьому доробку – понад 500 наукових праць, свого часу також був атеїстом і доволі критично сприймав твердження про Творця.

У свою чергу, газета «Московский комсомолец» розповідає про директора Міжнародного інституту теоретичної та прикладної фізики, академіка РАПН Анатолія Акімова. За його словами, існування Бога доведено науковими методами. «Бог є, і ми можемо спостерігати прояви Його волі. Це – думка багатьох вчених, і вони не просто вірять у Творця, а спираються на якісь знання», – говорить він.

При цьому вчений відзначив, що і в минулі століття дуже багато вчених-фізиків вірили в Бога. Більше того, до часів Ісаака Ньютона розділення між наукою і релігією взагалі не існувало – наукою займалися священники, оскільки вони були найбільш освіченими людьми. Сам Ньютон мав богословську освіту і часто повторював: «Закони механіки я виводжу із законів Божих». Коли ж вчені винайшли мікроскоп і стали вивчати, що відбувається всередині клітини, процеси подвоєння і ділення хромосом викликали у них приголомшливу реакцію: «Як таке може бути, якщо би все це не було передбачено Всевишнім?!»

«Справді, – додає А.Акімов, – якщо говорити про те, що людина з'явилася на Землі внаслідок еволюції, то з урахуванням частоти мутацій та швидкості біохімічних процесів, на створення людини з первинних клітин знадобилося б часу набагато більше, ніж вік самого Всесвіту... Крім того, було проведено розрахунки, які довели, що кількість квантових елементів в об'ємі радіоконтрольованого Всесвіту не може бути менше, ніж 10¹⁵⁵, і він не може не володіти надрозумом».

На його думку, те, що різними філософами називалось Всесвітнім Розумом чи Абсолютом, це і є надпотужна система, що ототожнюється в нас із потенційними можливостями Всевишнього. «Це, – вважає А.Акімов, – не суперечить основним положенням Біблії. Там, зокрема, говориться, що Бог всюдисущий, Він присутній завжди і скрізь. Ми бачимо, що це справді так: Господь має необмежені можливості впливу на все, що відбувається».

Варто зауважити, що в 55-річному віці академік А.Акімов охристівся.

– Ви повірили в Бога? – запитав його священник, коли той прийшов до церкви.

– Ні, я просто зрозумів, що Його не може не бути! – відповів учений.

І ось зовсім недавно дослідники з Гарвардського університету повідомили, що вони знайшли те, що, на їхню думку, є «посланням Бога», яке записане всередині людського геному.

Як пише «Dailycurrant», у малодослідженому розділі некодованих ДНК команда генетиків виявила 22-словесний фрагмент із древньої арамейської мови, в якому Бог підтверджує своє існування і роль у створенні життя на Землі. Послання було виявлене, коли дослідники помітили дивні математичні моделі, що з'являються в певній частині геному.

Вражена своїм відкриттям, команда скотактувалася з експертами з арамейської мови, якою розмовляв Ісус Христос за життя на землі. Повністю декодоване повідомлення говорить: «Мир вам, діти мої. Це – Ягве, єдиний істинний Бог. Ви знайшли таємницю створення. Тепер поділіться нею спокійно зі світом».

Приголомшливий висновок представляє майже незаперечні докази існування Бога і Його ролі у створенні процесу еволюції шляхом природного добору. Результати дослідження будуть опубліковані в журналі «Nature» і, як очікується, можуть спровокувати найбільші наукові суперечки.

Богдан ЯРОВИЙ

Історія Церкви

КИЇВСЬКА ЦЕРКВА ВІЗАНТІЙСЬКОГО
(СХІДНОГО) ОБРЯДУ

Історія Київської Церкви (КЦ) як частини Історії України є дуже складна. Багато громадян нашої держави не знайомі з нею і часто задумуються, чому у нас так багато конфесій? Хто і коли їх утворив? Внутрішні і зовнішні недоброзичливці України часто використовують наші незнання проти чесних віруючих людей, щоб вони ворогували між собою на релігійно-конфесійній основі. Якщо детально проаналізувати всі етапи історії розвитку КЦ, то, виявляється, не було і немає причин для конфесійного протистояння християн України. Воно нам нав'язано із зовні. Наші сусіди, які не раз ділили між собою Україну не дозволили у своїх країнах такої кількості конфесій у християнській церкві, щоб створювати непорозуміння між людьми, що сприяє дестабілізації у державі і суперечить християнській моралі: «Коли хтось каже: я люблю Бога, а ненавидить брата свого, той не правдомовець» (Соб. Посл. Йоана гл.4,21). Сьогодні знають всі, що перші осередки християнства на теренах Русі (Київської Русі) виникли в сиву давнину. Київський князь Аскольд (у хрещенні Микола) заснував у Києві християнську громаду ще в IX ст. Майже одночасно в місті Перемишлі над річкою Сян на західних кордонах древньої Русі учні Кирила і Методія також заснували християнську єпархію з візантійським обрядом. Перемишльська єпархія територіально об'єднувала слов'янські племена русичів (українців) до середньої Вісли і межувала на заході з польським (ляцьким) князівством князя Мешка I-го, який визнавав зверхність римсько-німецького цисаря Оттона I-го. В кінці IX ст. перед своєю смертю Мешко I-ий віддав свою державу (князівство) під опіку папського престолу. В акті «Дагоме Індекс» згадувалося, що русько-польська границя простягається на північний схід від Кракова, а далі на північ до границь (кордонів) Прусів.

З часу об'єднання Володимиром Великим слов'янських християнських племен візантійського обряду та створення могутньої Русі слов'янське плем'я Візантійського обряду Перемишльської єпархії теж були приєднанні до Київської Русі, хоча і раніше вони були з нею тісно пов'язані мовою, культурою, господарськими справами та військовими походами на Візантію.

Християни за часів князювання Володимира Великого, Ярослава Мудрого і його старшого сина Ізяслава на Русі визнавали єдину Вселенську Христову Апостольську Церкву (ЄВХАЦ) з намісником апостола Петра Папою у Римі, яку і сьогодні визнають греко-католики (унійні православні) як спадкоємці Київської Церкви. В Києві була утворена митрополія візантійського обряду, очолювана митрополитом (греком), призначеним Царгородським (Константинопольським) патріархом, який визнавав ЄВХАЦ у всьому світі. Візантійська імперія і її Церква мали на той час високу духовну і загальну (світську) культуру і намагалися тримати Київську Русь в своїй релігійно-політичній залежності. Водночас київські князі Володимир і Ярослав та інші мали близькі родинні зв'язки з багатьма керівниками європейських держав, і не могли нехтувати власними і державними інтересами з політичною-релігійною могутністю Апостольської Церкви в Римі. Тому українське церковне життя в деякій мірі було духовним синтезом східного і західного християнства як єдиної Церкви, але обрядово вона належала до Царгороду. Насправді за Володимира Київська церква мала автономне архієпископство з перспективою стати патріархатом, чого не бажала Візантія.

Беззаперечною помилкою київських князів було те, що вони не домоглися на український патріархат, як це зробили болгари, грузини, румуни та інші, а митрополитами призначали чужинців (греків, болгар) замість достойних своїх духовників. Не можна допускати до влади над людською душею представників іноземних держав, бо, як правило (показує досвід), вони відстоюють інтереси тих хто їх привів до влади, а не інтереси корінного етносу. (Далі на стор. 15)

Як поводитися у храмі

Обрядові питання

Знайти відповідь на запитання такого змісту допоможе доктор богословії п. Тарас ШМАНЬКО, автор книжки «Як поводитися у храмі». Сьогодні продовжуємо її публікацію. (Початок у газеті «Мета» № 95/6 за червень 2013 р.)

Храм стає святим місцем завдяки освяченню, що його здійснює єпископ. Під час такого освячення храм іменують на честь Осіб Пресвятої Тройці, Богородиці, церковних празників, святих тощо. Як правило, день освячення храму стає т. зв. храмовим празником, який урочисто святкують щороку. Святим місцем вважають і церковне подвір'я; в давнину на церковному подвір'ї влаштовували цвинтар, де хоронили померлих парафіян.

• Чи дозволено жінкам під час місячних входити до храму, сповідатися й причащатися?

Заборона входити у храм жінкам, у яких відбувається названий фізіологічний процес, дуже давня й відома ще у Старому Завіті. Вона зумовлена культурними особливостями, які акцентують на «обрядовій чистоті». Сьогодні гігієнічні аспекти цієї проблеми втратили актуальність, а в сучасних церковних приписах, які зобов'язують усіх католиків брати участь у Літургії в усі неділі та празники, не знаходимо винятків для жінок у т. зв. «критичні дні». Тому немає правової підстави забороняти жінкам входити до храму. Натомість, поважаючи двотисячолітню християнську традицію, слід з розумінням ставитися до тих, хто дотримується давніх звичаїв, якщо вони не пов'язані з якимись забобонами, що суперечать християнській вірі.

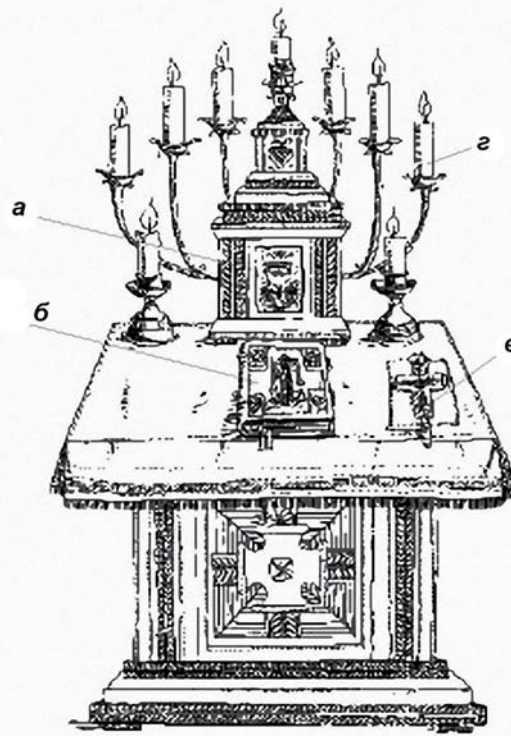
• Чи можна палити на церковному подвір'ї, паперті?

На церковному подвір'ї не палять, рівно ж як і на паперті (ґанку церкви), бо церковне подвір'я є освяченим.

• Чи дозволено входити у храм або на церковне подвір'я з домашніми тваринами?

Від дуже давніх часів існує заборона вводити до храму будь-яких тварин чи птахів. Давні церковні закони приписували покарання за такі дії. В богослужбових книгах є навіть спеціальні молитви на очищення храму, «якщо забіжить собака». Такі заборони, мабуть, пов'язані з наявним у різних культурах поділом тварин на чистих і нечистих. Так, наприклад, собак завжди сприймали як істот демонічних, пов'язаних із нечистими силами, тому не дивно, що існують такі категоричні заборони. В теперішніх часах, коли трапляється, що бездомні собаки забігають на церковне подвір'я або навіть і до самої церкви, то, мабуть, це свідчить про затрату в нас почуття «святого» та спільної відповідальності за належний порядок у Божому храмі.

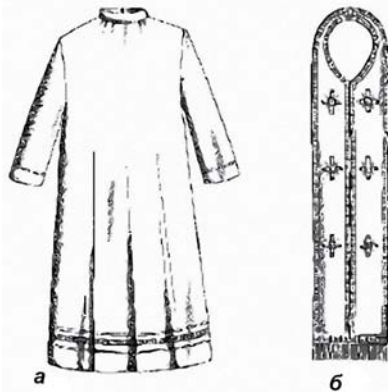
• Чи можуть вірні жертвувати ікони та інші речі для оздоблення

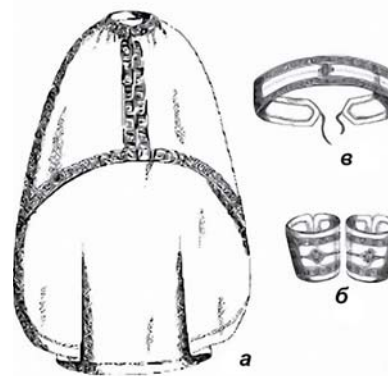
ПРЕСТОЛ
а) кивот; б) Євангеліє;
в) напрестольний хрест;
г) семисвічник.

храму?

З давніх-давен вірні долучалися до оздоблення святині. Більш майновиті навіть будували храми власним коштом. Будова та облаштування храмів і тепер відбувається старанням вірних. Однак при цьому слід дотримуватися певних приписів, бо відпові-

Одяг священника
а) стихар; б) епитрахиль.

Одяг священника
а) фелон; б) нарукавники; в) пояс.

дальною за належний вигляд і стан храму є церковна влада.

Ікони чи інші предмети, які зберігаються у храмі, мають певні (не тільки декоративні) функції. Мало того, кожна річ у храмі, окрім прикладного значення, набула також значення символічного. Тому, бажаючи пожертвувати якусь річ для церкви, потрібно звернутися до настоятеля, який є відповідальним за облаштування храму, і він вирішить, чи доцільно придбати цю річ і як вона має виглядати. Поспішати з придбанням не варто, бо може виявитися, що придбана річ не надається для церковного використання або дублює вже наявну. Не доречно загромождувати храм численними однаковими іконами невисокої мистецької вартості, фігурками «кустарного» виконання та іншими декоративними предметами, які не відповідають святості місця.

РИЗИ СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛІВ
І ЦЕРКОВНА УТВАР

Для богослужень священнослужителі одягають спеціальний одяг, який називаємо ризами. Цей одяг упродовж віків набув символічного значення і свідчить про надзвичайність усього, що відбувається під час богослуження. Відповідно до ступенів священства відрізняється і богослужбовий одяг: одні ризи належить одягати дяконам, інші – священникам, а ще інші – єпископам. Тут йтиметься про облачення дяконів та священників.

Отож, богослужбовим одягом для дякона є стихар – довга біла туніка, яку в нашому обряді дещо видозмінено і яку ще називають «далматика». Поверх стихаря дякон одягає оранту – довгий широкий пояс, який переперізують через ліве плече і протягують попід праву руку.

Священик для звершення богослужень одягає стихар, на шию – епитрахиль. Це зшитий до купи широкий пояс із отвором для голови, який спадає з шиї до колін. Стихар і епитрахиль підперезують поясом, а рукави стихаря стягують спеціальними нарукавниками. Поверх цього убранства священник одягає фелон – накидку з багато оздобленого матеріалу.

Усі ризи священнослужителів мусять відповідати певним вимогам; ризи використовують під час богослуження після відповідного освячення.

(Далі – у наступних числах «Мет»)

Божественна Літургія у житті мирянина

ОСОБИ, ЯКІ ЗВЕРШУЮТЬ СЛУЖБУ БОЖУ, ТА ЇХНІ ОДЯГ

Службу Богу та інші богослужіння звершують священнослужителі – єпископ, священник і диякон.

Єпископ – вищий священний чин (ієрарх), керівник церковного життя кожної єпархії відповідної Церкви. Він може звершувати усі богослужіння та св. Таїнства, освячувати храми та антимінси.

Священик може звершувати усі богослужіння та св. Таїнства, крім таїнства Священства, освячення антимінсів та мира.

Диякон допомагає єпископові чи священникові звершувати богослужіння.

Ці особи при богослужіннях одягаються в особливий богослужбовий одяг (**риз**), при цьому вищий чин одягається у ризи нижчого з додатком своїх: диякон одягає стихар, орар і поручі (нарукавники), священникові додаються епитрахиль (замість ораря), пояс і фелон, а єпископові ще додаються саккос (замість фелона), омофор і митра.

Стихар – довгий, з широкими рукавами богослужбовий одяг. Стихар знаменує чистоту душі, яку повинні мати особи священного сану. Єпископ і священник поверх стихаря одягають й інші ризи, тому для них стихар виготовляється з легкої тканини та з вузькими рукавами і відповідно називається підсаккосник, підрізник.

Орар – довга, широка стяжка з хрестами, яку диякон носить на лівому плечі. Диякон під час усіх своїх молитовних виголосів піднімає орар угору, тримаючи його трьома пальцями правої руки, чим привертає увагу віруючих до відповідної молитви.

Поручі (нарукавники) призначені для стягування рукавів одягу священнослужителів і символізують ті шнурки, якими були зв'язані руки Ісуса Христа під час страждань. Вживання поручів означає, що це не просто людські руки, а Сам Господь через них звершує Святі Таїнства.

Епитрахиль – це є той самий дияконський орар, але він обіймає шию священника і його стяжки з'єднані на грудях. Цей одяг означає особливу благодать священства, потрібну для відправлення Таїнств.

Пояс одягається поверх епитрахилі та вказує на готовність служити Господу. Пояс нагадує той рушник, яким підперезався Спаситель при омиванні ніг учням Своїм на Тайній Вечері.

Фелон – довга широка накидка без рукавів з отвором для голови, яку одягають поверх іншого одягу. Нагадує царське вбрання, в яке воїни одягнули Ісуса Христа на дворі Пілата, коли глумилися з Нього та з насмішкою називали царем. Хрест на задній частині фелона нагадує хрест, що Спаситель ніс на гору Голгофу. Священникові фелон нагадує про

одежу правди при Богослужінні, в яку вони одягнені як служителі Христові, та що слід терпеливо нести тягар священства.

Саккос – верхній архієрейський одяг, має те саме значення, що й фелон (робиться він у вигляді короткого стихаря з широкими рукавами).

Омофор – довгий широкий і стрічкоподібний плат з вовняної тканини, прикрашеної хрестами. Він покладається на плечі архієрея поверх саккоса так, що обвиваючи шию, один кінець спадає на груди, а інший – на спину. Омофор уподібнює архієрея Ісусу Христу в турботі про спасіння людей (образ Пастиря, який несе

руками та служінням священника приносить безкровну Жертву – перемінює хліб у Своє Тіло, а вино у Свою Кров, причащаючись якими віряни єднаються із Спасителем, називається Божественною Літургією (Святою Літургією). Це Таїнство звершується тільки під час Божественної Літургії.

Божественна Літургія – основа і вершина життя християнської спільноти та єднання членів цієї спільноти у Церкву. Під час Літургії в різних формах відображається (пригадується) життєвий шлях Ісуса Христа на землі: Його Різдво (народження); життя у Назареті до 30-ти років; хрещення; навчання людей протягом трьох років; Тайна Вечеря, страждання, розп'яття та Його смерть; воскресіння із мертвих та явлення Своїм учням і перебування з ними на землі ще протягом 40 днів; вознесіння на небо та зіслання (через 10 днів після вознесіння) на апостолів Святого Духа.

Основоположниками Літургії за візантійським (східним) обрядом вважаються св. апостол Яків і святі отці Василій Великий (329 – 379 рр., архієпископ Кесарії Кападокійської, законодавець східного монашества) та Іоанн Золотоустий (340 – 407 рр., архієпископ Константинограда, славнозвісний проповідник, названий Золотоустим).

Літургійною мовою в церквах східного (візантійського) обряду була переважно грецька, а в церквах західного обряду – латинська. У IX столітті святі Кирило та Мефодій (апостоли слов'ян і візантійські місіонери), визнаючи, що люди повинні молитися рідною

мовою, створили спеціальний алфавіт – глаголицю. Це дало змогу ввести старослов'янське письмо – найстаршу літературну мову слов'ян і перекласти на неї Святе Письмо та літургійні книги. Богослужіння почали відправляти церковно-слов'янською мовою. У теперішній час в храмах УГКЦ, УПЦ КП та УАПЦ Служба Божа звершується українською мовою, а в храмах УПЦ МП – церковнослов'янською, однак за бажанням більшості парафіян храму, вона може звершуватися й українською.

Найчастіше звершують Літургію св. Іоанна Золотоустого. Літургію св. Василя Великого звершують тільки десять разів на рік (п'ять служб у недільні дні під час Великого Посту, у Великий Четвер, Велику Суботу, напередодні Різдва Христового та Його Хрещення і в день св. Василя Великого). Літургія св. апостола Якова звершують раз в рік (5 листопада – день св. Якова) в основному в храмах Української Православної Церкви Московського Патріархату.

СЛУЖБА БОЖА (БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ)

Служба Божа – це спільна молитва, яка відбувається переважно у храмі за молитовної участі віруючих. Назва «літургія» походить від грецького слова «лейтургія», що складається з двох слів: «лейтос» – в перекладі «всенародний», «публічний» і «ергон» – «діло», «служба», тобто «літургія» – це «всенародна служба», «спільне діло». Це означає, що у звершенні Служби Божої беруть участь не лише священники, а й все зібрання вірян – уся Церква. Звершують її за особливим порядком, встановленим приписами і текстами, викладеними в богослужбових книгах.

Служба Божа, під час якої за участі вірян звершується таїнство Євхаристії, коли Ісус Христос

Історія Церкви

(Продовження, початок на 14 стор.)

В 1054р стався розкол ЄВХАЦ, внаслідок якого Царгородський патріарх вибув із підпорядкування (юрисдикції) Папи Римського. Таким чином, ЄВХАЦ була поділена на дві Церкви: візантійського (східного) обряду з центром в Царгороді, яка прибирає собі назву Православної Церкви і церкву римського обряду – Римо-Католицької церкву з центром у Римі. Слід наголосити, що задовго до розколу, державний конфлікт між Київською і Візантійською державами вплинув також на стосунки між Царгородським патріархом і Київською митрополією. Після смерті Київського митрополита Івана (болгарина), на київський митрополитичий престол вперше проти волі патріарха Царгородського обирають українця Іларіона (1051р.), а не грека, що привело до формального розриву зв'язків між Києвом і Царгородом.

В цьому митрополію підтримував Ярослав Мудрий, а згодом, майже до 1100 року, один з його синів. В 1059 Царгородський патріарх скликає Синод усіх митрополій, на якому оголошує офіційно про розрив з Римською церквою. Київська митрополія не брала участі у цьому дійстві, а значить не погоджувалась, не була причетна та не зацікавлена в поділі Церкви на два табори, що суперечить заповіді Христа: "Хай всі будуть єдино (Ів. 17.21) і...на цьому камені збудую Церкву мою" (Мт...16.18) – не Церкви, а лиш одну церкву.

З XI ст. Київська держава почала розпадатися на окремі князівства. Кожний князь хотів правити Києвом. Перманентна боротьба за його престол привела до руйнації, послаблення та знесення Русі і її столиці. За сто років на київському престолі сиділо понад 40 князів. В 1130-1145рр. на київський митрополитичий престол Візантія призначає Михайла (грека), який привів із собою групу священників, які зайняли вакантні місця митрополії. Він розставив по єпархіях греків, щоб паралізувати самостійність Київської Церкви. Впродовж 1139-1146рр. київський княжий престол посідає Чернігівський князь Всеволод Олегович, який усмирив войовничого митрополита Михайла і змусив його повернутися в Константинополь. Київська митрополія залишається без митрополита. В цей час київський престол посідає князь Ізяслав II-ий Мстиславович (1145-1149рр.), який займає незалежну позицію до Візантії та відстоює ідею усамостійнення Київської Церкви. В 1147р. він за підтримки духовенства скликає Київський Церковний Собор з метою зміцнення самостійності Церкви та Української державності, на якому усувають київського митрополита Михайла та обирають на його місце етнічного українця Кліма Смолятича. На соборі було 7 єпископів (5 русинів (українців) і 2 греки). Єпископи – греки наполягали на тому, що не можна обирати митрополита без патріаршого благословення, а ще живий митрополит Михайло, що повернувся в Константинополь, наклав на собор заборону.

Не довго Київська Церква була незалежною. На перешкоді цього процесу була не лише Візантія, а ще одна небезпека – з півночі із Суздальського князівства, що перетворилося в державно-політичне утворення, яке стало в майбутньому руйнівною силою для українського народу і держави значно більше, ніж Візантія. В XIIст. 1149-1150рр. і 1154-1157рр. Київський княжий престол захоплює Юрій Довгорукий – син Володимира Мономаха (можливо з підказки Візантії), який поховав справу усамостійнення Київської митрополії від Візантії, усунув Кліма Смолятича з митрополитичої кафедри та запросив з Константинополя на київський престол Митрополита Константинополя І-го (не українця).

Константин I-ий (1156-1159рр) усунув всіх єпископів, освячених Климом Смолятичем, і позбавив їх кафедр та церковного сану і, навіть, прокляв померлого князя Ізяслава II-го Мстиславовича за те, що він послідовно вів Українську церкву до її самостійності. Киянам це не подобалося. Він змушений покинути Київ і їде в Чернігів, де 1159 року помирає. На його місце запрошують митрополита Теодора (1159-1169рр.), який поводить себе нормально.

Ще до монгольської навали величезного пограбування зазнав Київ, зокрема церкви, від Суздальсько-Володимирського князя Андрія Боголюбського (сина Юрія Довгорукого). Ще за князювання батька князь Андрій Боголюбський вивіз з Києва (Вишгородського монастиря) Вишгородську чудотворну Богородицю, яку сьогодні називають Володимирською.

(Далі – у наступних числах «Мет»))

Микола ВИТРИХОВСЬКИЙ,
Лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки

Далі – у наступних числах газети «Мета».

Богдан КУДЕРЕВКО

Проша довжиною у 6 тисяч кілометрів

Поляк звершив паломництво до Руанди, пройшовши пішки 6,2 тис. км

Польський паломник пройшов пішки 14 країн, залишивши за плечима 6,2 тис. км шляху, щоб відвідати Кібехо (Руанда) — єдине місце об'явлення Матері Божої в Африці, яке офіційно підтверджене Церквою. Своє паломництво Пйотр Хоміцкі розпочав у санктуарії в Гетшвальді, яке є єдиним місцем з'яви Пресвятої Диви Марії в Польщі, що підтверджене Церквою.

Петру Хоміцкі — 33 роки, він — підприємець з Варшави. Поляк відправився в дорогу після того, як під час візиту до Гетшвальду йому на очі потрапила книга про одкровення Богоматері на Чорному континенті. Він розпочав паломництво, щоби поширювати послання Божої Матері.

— Після того, як я прочитав книгу про одкровення Богоматері в Кібехо, я відчув у своєму серці запрошення Диви Марії здійснити паломництво до місця цього єдиного в Африці одкровення. Я відправився в дорогу 12 жовтня 2012 року з санктуарію в Гетшвальді. Це був другий день Року віри, який щойно розпочався, — розповідає паломник. Його шлях проліг через 15 країн.

— До Туреччини я добрався пішки. Звідти літаком — до столиці Ефіопії, і далі — знову пішки. Я подолав пішки 6,2 тис. км, з яких

2,4 тис. км пройшов по території Африки. Паломництво відбулося дуже спокійно, я багато молився. До стіп Божої Матері я наблизився з величезним спокоєм у серці та радістю, адже увесь минулий рік я щодня розмірковував над її посланням і бажав дістатися до Кібехо, — завершив свою розповідь побожний мандрівник із Польщі.

Прибувши на місце, Пйотр Хоміцкі помолвився на місці одкровення Пречистої Диви Марії. Також у Кібехо він мав розмову із Наталі — однією з трьох дівчат, яким понад 30 років тому з'явилася Матір Божа

Нащадки хрестоносців опікуються Святою Землею

Понад 900 років тому один із перших хрестоносців Готфрід Бульйонський заснував Орден Святого Гробу Господнього в Єрусалимі з метою захисту Святої Землі. Коли лицарі були змушені покинути її, вони присвятили себе порятунку полонених християн у мусульманських країнах.

Сьогодні Орден є однією з найсучасніших організацій у допомозі християнам у Святій Землі, і зараз він змінює

свій статут, щоб допомогти ще більшій кількості людей. Головна мета нового статуту — поширити свою діяльність на Ірак, Сирію і Туреччину, а, крім того, вдосконалити відносини з місцевими Церквами та надати новий імпульс духовного життя членам Ордену.

Орден забезпечує економічну підтримку Латинського Патріархату Єрусалиму. Він також забезпечує мікрокредити, навчання та медичну допомогу, щоби поліпшити умови життя християн і таким чином зупинити їх виїзд. «Зокрема, Орден оплачує всі інституційні рахунки Латинського Патріарха. Також він оплачує роботу його персоналу та обладнання. Більше того, Орден фінансує всі парафіяльні школи на території Патріархату, на Кіпрі, в Ізраїлі, Палестині та Йорданії. Більшість учнів

Герб ордену Гробу Господнього не можуть дозволити собі таку плату. Ми робимо це за них», — пояснює Генеральний губернатор Лицарського Ордену Святого Гробу Господнього в Єрусалимі Аґостіно Борромео.

Сьогодні налічується 23 тисячі лицарів і дам Святого Гробу. Всі вони — добровольці і зобов'язані сплачувати щорічний внесок на допомогу Святій Землі. З них три тисячі вирушають невдовзі до Риму, щоби відсвяткувати Рік Віри і зустрітися з Папою Франциском.

За матеріалами Credo

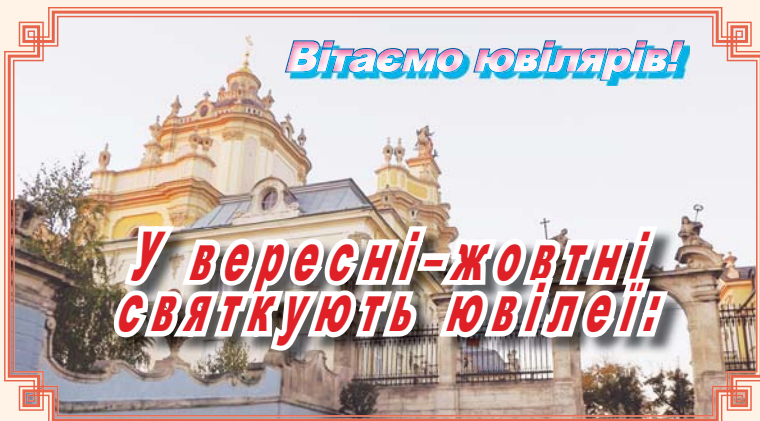
Відійшов до вічності пресв. Роман Гринер

Архиєпископ і Митрополит Львівський та Курія Львівської архієпархії висловлюють щире співчуття рідним та близьким пресв. Романа Гринера, який на 45-му році життя, 18-му році священства, внаслідок серцевого нападу, упокоївся у Бозі 19 вересня 2013 року.

Вічна йому пам'ять!

Вітаємо ювілярів!

35-річчя священства — о. Богдан Савчук (08.10)

25-річчя священства — о. Роман Войцихівський (21.09)

20-річчя священства — о. Юрій Шаламага (24.10)

15-річчя священства — о. Ярослав Купчинський (21.09)

15-річчя священства — о. Ігор Милинич (11.10)

15-річчя священства — о. Михайло Розпендовський (11.10)

10-річчя священства — о. Іван Колтун (11.09)

10-річчя священства — о. Ігор Бойко (14.09)

10-річчя священства — о. Роман Лабінський (05.10)

5-річчя священства — о. Андрій Гриб (05.10)

55-річчя уродин — о. Микола Балух (22.10)

45-річчя уродин — о. Теодор Чабала (26.10)

40-річчя уродин — о. Андрій Нагірняк (03.09)

40-річчя уродин — о. Андріан Марцін (17.09)

40-річчя уродин — о. Михайло Палій (08.10)

40-річчя уродин — о. Богдан Гнатів (15.10)

35-річчя уродин — о. Тарас Савчук (30.09)

35-річчя уродин — о. Тарас Фітьо (02.10)

35-річчя уродин — о. Василь Урбанович (18.10)

Не говоріть мені про ченців, які ніколи не сміються.
Це смішно...

ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

«Очі мудрого — на голові у нього...» (Проп. 2, 14)

Отець Герасій погоджувався один раз в рік ходити до Антіохії на проповідь. Послухати його збиралася велика кількість людей. Один із братів якось запитав його:

— Отче, чи не спокушає тебе суєтна слава, побачивши довкола себе таку кількість народу?

— Ні, брате, — відповів о. Герасій. — Я думаю, що якби мене страчували, то народу зібралось б іще більше...

Чимало отців-пустельників жили дуже довго, дехто — навіть понад сто років. Отець Ісая був одним із таких. В день його столітнього ювілею один брат, набагато молодший від нього, підійшов до нього і каже: — Я прийшов привітати тебе, отче, з твоїм столітнім ювілеєм, і сподіваюся, що наступного року ми відзначимо разом твій сто перший день народження.

— Я теж на це сподіваюся, — відповідає старець, — бо, як бачу, здоров'я у тебе відмінне.

Один брат, повернувшись до своєї келії, побачив у ній повний безлад. Він готовий був уже зайтися прокльонами на голову винуватця такого неподобства, аж раптом прикусив язик. Він пригадав слова одного старця: «Прокляни людину — і буде дві могили».

Отець Ісая якось висловився: «Якщо Церкві бракує мужності обстоювати свої погляди, то це не через нестачу мужності, а через нестачу поглядів».

Одного дня Теревінфський монастир відвідав єпископ. Брати пнялися зі шкіри, аби гідно вшанувати його і приготувати надзвичайну трапезу. Наприкінці відвідин настоятель із трепетом запитав єпископа, чи сподобався йому обід. Той відповів:

— Якби риба не була такою ж черствою, як коржик, коржик — таким солоним, як козлятина, козлятина — такою ж жорсткою, як фініки, а фініки — такими ж прісними, як вино, то ми би славно пообідали.

Свідоцтво про реєстрацію
KV 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Іван ГАЛІМУРКА,

літературний редактор Святослав СМУК,

більшредактор і технічний редактор:

Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. (0322) 79-86-93;

тел. (032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються.

Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 6500 примірників, Замовл. №